

rectione ac gubernio ab eorum superioribus in capitulis generalibus facta et ordinata fuisse dicuntur, ut firma et illibata persistent, libenter, cum a nobis petitur, apostolicae confirmationis robore communitur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Isti fratres considerent nonnullas constitutiones pro congregationis regimine in capitulo generali. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii frater maior et consiliarii Congregationis Ioannis Dei Italiae, quod in capitulo generali eiusdem Congregationis in illius hospitali sancti Ioannis Calabritae de Urbe novissime celebrato, quaedam constitutiones seu statuta, prosperum ipsius Congregationis statum ac regimen concernentia, edita et facta fuerunt.

Quas supplicavit Pontificem ut confirmare dignetur. § 2. Quae, pro maiori eorum firmitate et observantia, apostolicae confirmationis robore communitur plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut super praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Qui modo eas approbat et confirmat. § 3. Nos igitur, fratrem maiorem ac consiliarios praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones seu statuta huiusmodi, dummodo sint in usu, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis, nostrisque et Romanorum Pontificum praedecessorum constitutionibus, regularibusque dictae Congregationis institutis non adversentur, nec revocata aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sint, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque

1 Aptius legeretur absolutas (n. r.).

inviolabilis et apostolicae firmitatis robur adiicimus.

§ 4. Ac omnes et singulos, tam iuris quam facti, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Suppletque defectus.

§ 5. Ac constitutiones seu statuta huiusmodi in eadem congregatione perpetuo observari;

Ac eas servari mandat in congregatione.

§ 6. Sicque, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definitum debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Ita et non aliter iudicari decernit.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die xv aprilis mdcxvii, pontificatus nostri anno xii.

Dat. die 15 aprilis 1617, pontif. an. xii.

CCXC.

Confirmatio quorundam statutorum universitatis studii generalis Viennensis.

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

In supereminenti Apostolicae Sedis specula, meritis licet imparibus, disponente Domino, constituti, et attente considerantes quantum a litterarum studiis catholica fides augeatur, divini numinis cultus protendatur, veritas agnoscat, et iustitia colatur, ad ea, per quae studia huiusmodi felicia in dies suscipiant incrementa, sedulo intendimus, ac officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout pia catholicorum principum vota id exposcunt, ac alias conspicimus salubriter in Domino expedire.

Exordium.

§ 1. Sane, charissimi in Christo filii nostri Matthiae Romanorum regis in im-

Matthias imperator refert statuta edita

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

pro presbyteris Societatis Iesu lectoris philosophiam in universitate Viennensi.

peratorem electi nomine nobis nuper expositum fuit, quod, cum, pro felici studiorum philosophiae in gymnasio universitatis studii generalis Viennensis directione, praeter theologiam, philosophia etiam in eodem gymnasio per presbyteros Societatis Iesu de cetero doceri debeat, religiosi Societatis praedictae docere debebunt philosophiam, et idcirco abstinebuntur ab eadem docenda in suis scholis. Et licet olim plures ex dicta Societate quam duo professores theologici ad facultates universitatis non admitterentur, nihilominus, praeter duos religiosos theologiae professores, qui philosophiam docturi sunt, tres ex iisdem religiosis ad facultatem philosophicam, tamdiu quam lecturi sunt, et non amplius, admittentur, ita ut semper quinque de Societate praedicta et non plures nec pauciores universitatis membra censeantur; assignabunturque in perpetuum praedictis religiosis tres professorae, in philosophia nempe, logica, sive organum Aristotelis, et philosophia primaria; et hoc quidem ita, ut logicus absolutam logicam ad philosophiam et metaphysicam transeat; tum alius, qui logicam incipiat, succedat: et sic semper tres professores philosophiae ex religiosis et tres cursus singul in universitate ab ipsis edoceantur eo modo quo haec in ipsorum collegio docere consueverunt. Ut autem haec successio ita commode continuari possit, professor logicus logicam et quatuor libros primos physicorum intra biennium pro baccalaureandis; philosophi vero reliquos quatuor libros physicorum, libros de generatione et corruptione, de caelo, meteoris, libros de anima, metaphysicam intra idem tempus pro magistrandis absolvent. Quique de Societate philosophiam in universitate profitebuntur se in omnibus statutis universitatis et facultatis conformes

1 Hic et postea tres professorae non satis distinctae videntur n. r.

reddent, eruntque promoti magistri, et actum repetitionis, per quem et non secus ad facultatem admittentur, infallibiliter observabunt. Quia vero religiosi in universitate docturi perpetui a consiliis facultatis non erunt, ne subinde succedentes religiosi professores de Societate semper ultimum locum in facultate obtinere cogantur, assignabitur illis locus post decanum et senioremem facultatis, isque perpetuus. Et quamvis alii magistri ad consilia petentes facultati duos florenos et quatuor solidos numerare debeant, et promoti magistri non admittantur nisi biennio post promotionem expleto, utrumque tamen religiosis remittitur, cum hoc, ut statim post actum repetitionis facultatis membra censeantur, ita tamen, ut nullis oneribus et officiis facultatis et consistorii graventur, sed solum publicis universitatis actibus et processibus interesse debeant, quibus alii professores universitatis intersunt, et ad examina ordinandorum. Praeterea, cum facultatis philosophiae antiquissima statuta velint, ut baccalaureandi et magistrandi ad examen admittantur, et coram facultate testimonia inscriptionis, item auditarum lectionum a professoribus ordinariis, et vitae honeste transactae producant, alia tamen ratio cum alumnis et convictoribus apud religiosos Societatis Iesu habebitur: nam religiosorum praedictorum testimonia pro promotione obtinenda sufficient. Quapropter, cum alumni et convictores ad baccalaureatus et magistrandi gradus aspiraverint, religiosi philosophiam profitentes audire tenebuntur, ceteri autem religiosorum discipuli et paedagogi, qui extra convictum et alumnatum censentur, praedictos gradus assequi in universitate non poterunt, nisi binis quoque aliorum professorum lectionibus ingenuissime operam navarint. Circa sub-

1 Edit. Man. habet facultates n. r. 2 Commet. et nos ad l. i. m. 1.

iectionem vero scholasticorum Societatis Iesu idem servari debet, quod Ingolstadii servatur, ita ut rectori universitatis subiectio in iisdem casibus et eadem ratione remaneat, quam habet rector universitatis Ingolstadii. Cumque olim statutum fuerit, ut baccalauri singulis septenniis, magistri vero singulis mensibus unam disputationem ex ordine habere debeant, id tamquam utilissimum exercitium deinceps merito servabitur: verum ita ut baccalaurorum disputationes, quae hactenus diebus dominicis a prandio habitae sunt, ne religiosi et eorum alumni ac convictores in vespertinis officiis impediatur, in diem sabbati transferri debeant, in qua duas disputationes, unam ante prandium horâ septimâ usque ad nonam, alteram post prandium a mediâ primâ usque ad tertiam instituent. Verum repetitiones et disputationes magistrorum observabuntur, ut olim in praedicto et aliis universitatis statutis sancitum est. Et quia pro examine baccalaurorum facultas artistica hactenus vigore suorum statutorum quatuor magistros de gremio suo eligere consuevit, etiam posthac, sed ita, servabitur, ut semper unus ex religiosis, qui publice proficitur, eligatur, quod idem apud cancellarium universitatis, qui examinatores ex facultatis suppositis pro magistrandis eligere consuevit, servandum erit: et cum ad gradum magisterii hactenus facultas XXI annos requisiverit, prout iuramentum licentiandorum habet, hoc, ne iuvenes in aliarum facultatum studiis impediatur, ad XVIII annum restringetur; taxa etiam in reformatione facultati ex examineribus¹ ratione graduum et examinis promissa, alumni et aliis pauperibus omnino remittetur. Ut autem studiosi, et praecipue qui ad gradus aspirant, ad exactiorem solertiam in frequentandis

¹ Forsan legendum facultatis examineribus (R. T.).

et audiendis lectionibus stimulentur, quamprimum quis¹ studiosorum vel baccalaurorum lectiones pro gradu aliquo consequendo audire cupiet, nomen suum professoribus dabit, et singulis angariis testimonia diligentiae suae ab iisdem petet, eadem postea suo tempore coram inclita facultate producturus. Omnes studiosi religiosorum, qui id petierint, ad dispositionem et inscriptionem admitti debent, prout et hactenus admissi sunt: verum clerici clericali habitu, ut alumni, incedentes, sine dispositione universitatis albo inserendi erunt. Collegium praeterea religiosorum Societatis Iesu in posterum liberales artes usque ad rhetoricam inclusive solum leget, quod universitati eatenus tantum incorporatum et unitum censebitur et habebitur, ut omnes studiosi, qui in eodem humaniora studia absolverunt, si a religiosis professoribus in collegio Societatis sufficientia testimonia facultati exhibuerint, habebuntur tamquam si eadem ipsa in universitate audivissent; religiosi vero, postquam unum ex suis religiosis ad docendum in universitate applicaverint, remove illi non debent, nisi prius monito rectore universitatis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Matthias rex in imperatorem electus plurimum cupiat, praemissas ordinationes et statuta seu constitutiones omnes, pro inviolabili eorum observatione, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri; nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eiusdem Matthiae regis in imperatorem electi votis, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ordinationes et statuta seu constitutiones huiusmodi apostolicâ auctoritate, tenore

¹ Legendum quisquis, vel si quis (R. T.).

Eadem statuta confirmari petit.

Confirmat Paulus.

praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, de nullitatis vitio notari, seu impugnari nullatenus unquam posse, sed illa semper et perpetuo valida, firma et efficacia esse, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab universitate praedictâ, et religiosis dictae Societatis Iesu eiusdem universitatis pro tempore existentibus rectoribus, magistris, doctoribus, scholasticis, officialibus, omnibusque aliis, ad quos spectat, et in futurum spectabit, inviolabiliter observari debere, et ad id censuris ecclesiasticis, et aliis opportunis iuris et facti remediis, cogi et compelli posse; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non praedictae universitatis (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas ge-

nerales idem importantes mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX aprilis MDCXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 29 aprilis 1617, pontif. an. XII.

CCXCI.

Confirmatio erectionis academiae et collegiatae ecclesiae in oppido de Novozamoyksio Chelmensis dioecesis.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Sacri apostolatus ministerio, meritis licet imparibus, divinâ dispositione praesidentes, ea, quae pro catholicarum et collegiatarum ecclesiarum, ac bonarum artium, disciplinarum et scientiarum propagatione, personarum quoque in his studium, industriam et operam navantium congruâ sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, nec non orthodoxae fidei conservatione cum divini cultus incremento per viros generis nobilitate pollentes et de fide catholicâ optime meritos provide facta et ordinata fuisse dicuntur, ut firma et illibata perpetuo subsistant, libenter, cum a nobis petitur, apostolico praesidio communitus, ac desuper pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout locorum, temporum et personarum ratio postulat, et nos conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sancti dilectus filius nobilis vir

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Janus Zamoyski etc.

mihi in oppido
novo Zamoyski.

Thomas Zamoyski dominus in temporalibus oppidi de Novozamoyskio Chelmensis dioecesis, nobis nuper exponi fecit, quod quondam Ioannes etiam Zamoyski eius genitor, et regni Poloniae, dum vixit, supremus cancellarius, provide perpendens, universae reipublicae uberrimos et multiplices fructus ex litterarum studiis provenire, ac cupiens studia huiusmodi in eius patrio solo vigere, nec non pro amplissimis gratiarum donis et muneribus sibi ab omnipotenti Deo honorum omnium largitore benigne collatis in devoti et grati erga illum animi testimonium divinae suae maiestati debita laudum praeconia et salutaris hostiae sacrificia iugiter offerri et persolvi; habitâ desuper cum tunc existente episcopo Chelmensi loci Ordinario consultatione, et maturâ deliberatione, ac de illius licentiâ et assensu, omni meliori modo et formâ quibus potuit et quantum in se fuit, ad ipsius omnipotentis Dei laudem et gloriam, ac salutaris Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi memoriam, et sancti Thomae apostoli eiusdem Resurrectionis praeclari testis honorem, dietique oppidi decorem et ornatum, in eodem oppido unam academiam publicam pro illius, ac aliorum oppidorum, et locorum, tam temporali suo dominio subditorum quam aliorum quorumcumque, in pietate, morumque probitate, ac doctrinâ cristianâ, et litteris humanioribus, tam graecis quam latinis, nec non grammaticae, rethoricae, dialecticae, logicae, philosophiae naturalis et moralis, physicae, metaphysicae, utriusque iuris prudentiae, theologiae, ceterisque artibus¹, disciplinis, scientiis et facultatibus licitis erudiendâ, imbuendâ et instruendâ; imam quoque collegiatam ecclesiam cum capitulo, decano, custode, scholastico, ac certo canonicorum, vicariorum et ministrorum numero, qui eidem ecclesiae in divinis

¹ Edit. Main. legit *actibus* (r. r.).

laudabiliter inservirent, fundavit et instituit, ac sumptuosis et magnificis aedificiis, structuris, cathedris, scholis, suppelletilibus sacris et profanis, aliisque rebus ad academiae et collegiatae ecclesiae huiusmodi respective usus necessariis luculenter instruxit et ornavit, congruisque redditibus annuis et perpetuis ad ipsum Ioannem tunc legitime spectantibus dotavit, nec non super prospero et felici statu, directione, progressu et stabilitate tam academiae quam collegiatae ecclesiae huiusmodi, illarumque respective rectoris, lectorum, professorum, magistrorum, receptorum, scholarium, decani, custodis, scholastici, canonicorum, vicariorum, officialium, et ministrorum qualitatibus, oneribus, obligationibus, functionibus, mercedibus, salariis, ceterisque rebus in praemissis et circa ea necessariis et opportunis, plurima statuta, constitutiones, ordinationes et decreta condidit et praescripsit.

§ 2. Quare dictus Thomas nobis humiliter supplicari fecit, quatenus fundationi, institutioni, dotationi, aliisque praedictis, pro illorum firmiori subsistentiâ et observantiâ, nostrae confirmationis robur adiacere, ac alia infrascripta concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, qui fidelium quomodolibet votis praesertim divinum cultum et publicam utilitatem et commoditatem concernentibus libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, praedictumque Thomam a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet imodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, nec non reddituum et honorum per dictum Ioannem pro fundatione, institutione et dotatione praedictis donatorum

Nonnullaque
pro utriusque
regimine statu-
ta condidit.

Thomas eius
filius praedicta
omnia petit con-
firmari.

Rata habet
Paulus Pontifex.

et assignatorum qualitates et quantitates praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eandem foundationem, institutionem et ordinationem, ac, prout illas concernunt, omnia et singula, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et Concilli Tridentini decretis non contraria, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiacimus, ac omnes et singulos, tam iuris quam facti, ac quarumcumque solemnitatum, etiam substantialium, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, illaque omnia et singula perpetuo valida et efficacia esse et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri; ac ab omnibus ad quos spectat, et pro tempore spectabit, observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, dictaeque Sedis nuncios, et locorum Ordinarios, iudicari et definituri debere, decernimus.

Et academi-
mae collegi-
taeque eccle-
siae privilegia
concedit.

§ 4. Insuper academiae et collegiatae ecclesiae praedictis, earumque respective rectori, cancellario, professoribus, lectoribus, praeceptoribus, magistris, scholaribus, capitulo, decano, custodi, scholastico, canonicis, vicariis, ministris, officialibus, et personis nunc et pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, praerogativis, honoribus, praeeminentiis, indultis, facultatibus et gratiis, quibus aliae similes academiae et collegiatae ecclesiae in dicto regno, et ubicumque locorum institutae, ac illarum rectores, cancellarii, professores, lectores, magistri, praeceptores, scholares, capitula, decani, custodes, scholastici, canonici, vicarii, ministri, officiales et personae, de iure, usu, consuetudine, ac aliâs quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, ac

uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, ac aequè principaliter uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate et tenore praedictis, perpetuo concedimus et indulgemus.

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus Gnesnensi et Leopoliensi archiepiscopis et episcopo Praemisliensi per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se vel alium seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte ipsius Thomae, nec non rectoris, cancellarii, professorum, lectorum, praeceptorum, magistrorum, scholarium, capituli, decani, custodis, scholastici, canonicorum, vicariorum, ministrorum, officialium et personarum huiusmodi, nunc et pro tempore existentium fuerint, requisiti, solemniter publicantes, nec non Thomae et aliis praedictis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ Thomam et alios praedictos praemissorum omnium et singulorum commodo et effectu pacifice frui et gaudere: non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari: contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 6. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis apostolicis, nec non in synodalibus, provincialibus et universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordina-

Commissarios
delegat.

Distantia solit.

Et collegi-
tam ecclesiam
erexit.

tionibus, ac litteris pie memoriae Clementis Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, per quas statuit et ordinavit, quod cura, gubernium et administratio dictae academiae, illiusque honorum, ad pro tempore existentem episcopum Chelmensem, uti loci Ordinarium, spectet et pertineat; quibus quidem litteris dicti Clementis praedecessoris quoad particulare statutum et ordinationem huiusmodi dumtaxat (eisdem litteris in reliquis omnibus, quae foundationi, institutioni et dotationi academiae huiusmodi non adversantur, in suo robore permansuris) specialiter et expresse harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Professionem fidei a professoribus, doctoribus, etc. fieri mandat.

§ 7. Volumus autem, quod professores, doctores, lectores, praeceptores, magistri et quicumque alii in dicta academia docentes, in primis et ante omnia catholicae fidei professionem iuxta articulos pridem a Sede praedicta propositos in manibus pro tempore existentis rectoris seu cancellarii dictae academiae, aut personae ad id ab eo deputandae, emittere, ac etiam iureiurando interposito, quod nihil quicquam ab ipsa fide catholica devium, seu alienum docebunt, aut interpretabuntur, promittere omnino debeant et teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI iunii MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 6 iunii 1617, pontif. an. XIII.

CCXCH.

Jubilaei indictio ad divinam opem pro Ecclesiae necessitatibus implorandam.

Paulus episcopus,
servus servorum Dei,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Causa huius constitutionis.

Eccc tribulationes apprehenderunt nos, diaboli tentamenta grassantur in nobis:

quapropter merito nos tenet timor divinae irae. Intelligimus enim pressuras et angustias secundum peccata nostra venire: tantoque magis haec nos formido conturbat, quod non semel vidimus gregis curae nostrae commissi mala; ac personare nobis assidue videntur aures nostrae divinis illis per Hieremiam pronunciatis vocibus: *Frustra percussi filios vestros et disciplinam non receperunt, iteraverunt vias suas et malitiae eorum non sunt consumptae.*

Ita ut verendum sit, ne aggravet iustus Dominus super nos manum suam, et cognoscamus quam amarum sit eum in iniquitatibus provocare. Quamobrem placemus Dominum in amaritudine animarum nostrarum, offerentes Deo sacrificium contriti cordis et spiritus humiliati, amplectamur in ieiuniis et lacrymis veram poenitentiam, concludamus elemosynam in sinu pauperis, ut hi pro nobis exorent ad Dominum; ipse enim visitat facinora in virga et in flagellis delicta, misericordiam vero suam non dispergit a nobis. Hanc misericordiam, ut consequamur, ad tribunal gratiae cum fiducia adire nos oportet unanimes oratione; memores multum posse apud Deum Patrem Domini nostri Iesu Christi, Patrem misericordiarum, unanimes voluntates et concordantes preces. Dominum enim dixisse novimus: *Si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in caelis est.* Hoc autem ut fructuosius et maiori cum spiritus ardore peragatur, ex veteri Ecclesiae Romanae, omnium matris et magistrae, more, in praesentibus necessitatibus ad eiusdem Ecclesiae thesauri largam dispensationem pro nostro pastoralis officio confugiendum duximus.

§ 1. Itaque ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti omnes et singulos utriusque sexus christifide-

Hortatur christianos, ut hoc iubilaeum assidue curent.

1 Vel potius legendum ut (R. T.).

les, tam in alma Urbe nostra quam alibi ubique locorum constitutos, auctoritate apostolica paterne, enixeque requirimus, monemus, et in Domino adhortamur ad infrascripta devote peragendum et adimplendum, et ad pias ac fervidas ad Altissimum preces effundendum, ut per viscera misericordiae suae Ecclesiam suam exaltare, eamque ab hostium conatibus et insidiis defendere, haeresim extirpare, principibus christianis pacem et veram concordiam donare, ac praesentibus Ecclesiae necessitatibus subvenire dignetur.

Praesentibus processionibus hic descriptis indulgentias elargitur, observatur, quae praescribuntur.

§ 2. Nos enim de omnipotentis Dei misericordiae ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa legandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, meritis licet minime suffragantibus, contulit, universis et singulis christifidelibus in alma Urbe praedicta degentibus, qui solemnibus processionibus, quas a cappella nostra publica palatii apostolici ad ecclesiam sancti Petri in Vaticano feriâ quartâ, et ab ecclesia sanctae Mariae Angelorum ad ecclesiam sanctae Mariae Maioris feriâ sextâ praesentis hebdomadae, unâ cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, christianorumque regum et principum apud nos et Sedem Apostolicam oratoribus, omnibusque praelatis et proceribus, universoque clero et populo agemus, interfuerint, vel qui praesenti, ut praefertur, vel sequenti hebdomadâ eadem sancti Petri et sanctae Mariae Maioris ecclesias, vel illarum alteram semel visitaverint, ibique devote, ut supra, Deum oraverint, ac feriâ quartâ et sextâ, ac sabbato eiusdem praesentis vel sequentis hebdomadae ieiunaverint, et peccata sua confessi in primo die dominico, vel secundo, vel saltem alio dictarum hebdomadarum die sanctissimum eucharistiae sacramentum reverenter susceperint et elemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggesserit, fecerint;

§ 3. Ceteris vero omnibus et singulis christifidelibus extra Urbem existentibus in quibusvis civitatibus, terris, et locis, qui processioni ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis, seu officialibus, vel de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, primâ, vel secundâ hebdomada, postquam ad eorum notitiam hae nostrae litterae pervenerint, indicendae et agendae interfuerint, vel ecclesiam, seu ecclesias per eosdem designandas saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, Deum oraverint, ac feriâ quartâ, sextâ et sabbato alterius ex duabus hebdomadis ab eisde deputandis ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac sanctissimâ communionem re-fecti fuerint, et elemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint; plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

Extra Urbem vero normam praescribit illud assequendi.

§ 4. Navigantes vero, aut inter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, supradictis omnibus peractis, ut supra, eandem indulgentiam consequi possint et valeant.

Ac etiam itinerantibus.

§ 5. Regularibus autem personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam religiosis, secularibus seu regularibus, in carcere aut captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua prestare nequiverint, ut confessarius, quem, ut infra, elegerint, praedicta omnia et singula, vel eorum aliqua, in alia pietatis opera commutare, vel in alium proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

Necnon pro regularibus, infirmis, carceratis, etc.

§ 6. Cupientes autem, omnes christifi-

Unitate eligendi.

sibi confessarium cum potestate ab omnibus vendi a casibus hic explicatis.

deles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, universis et singulis utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiusvis Ordinis, congregationis, et instituti, licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem, quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris de Coenae Domini legi solitis contentis, atque aliâs per quascumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant.

Votaque commutandi praeter religionis et castitatis.

§ 7. Et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Mandat hanc constitutionem publicari a praelatis.

§ 8. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus et mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus, patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, et quibuscumque Ordinariis locorum, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla acceperint, illa statim absque ulla morâ, retardatione, vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publi-

cari faciant, et cleris ac populis sibi subiectis solemnes processiones et supplicationes indicant et celebrent, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

§ 9. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae;

Excipit nonnullos casus, in quibus non intelligit posse dispensari.

§ 10. Neque etiam iis, qui a nobis et Sede Apostolicâ, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententiis et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Publice denunciatis excommunicatis hoc iubilaeum non suffragari declarat.

§ 11. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolviendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et Congregationum, sive institutorum regularium (iuramento, etc., roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus et Congregationibus atque institutis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut expressio habenda vel quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret,

Contraria remove.

illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et ad verbum insertis ac formâ eorum traditâ observatâ habentes hac vice dumtaxat specialiter, nominatim et expresse ad effectum praesentium derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi praecipit.

§ 12. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earundem praesentium transumptis vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis litteris, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXVII, pridie idus iunii, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 12 iunii 1617, pontif. an. XIII.

CCXCIII.

Praeceptum omnibus ecclesiasticis, tam secularibus quam regularibus, civitatis et domini reipublicae Venetiarum, ne quamdam collectam, seu gabellam, ipsis absque Sedis Apostolicae licentiâ impositam, persolvant.

Paulus Papa V.

Omnibus et singulis personis ecclesiasticis secularibus et regularibus in civitate Venetiarum, et Statu dilectorum filiorum, nobilium virorum ducis et domini Venetorum existentibus, ad quos praesentes nostrae litterae pervenerint, salutem et apostolicam benedictionem.

Laici vectigal quoddam ab ecclesiasticis quoque solvendum imposuerant.

§ 1. Cum, sicut ad nostram notitiam, non sine magno animi nostri dolore, per-

1 Edit. Main. legit *pro servatâ* (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brevium

venit, laici in civitate Venetiarum, et Statu ducis et domini dictorum Venetorum, quamdam collectam, seu impositionem *Compadigo* nuncupatam, a personis ecclesiasticis tam secularibus quam regularibus exigere velint, et forsam iam exegere, et nonnullae personae ecclesiasticae praedictae eandem collectam seu impositionem solvere inceperint, licet nulliter, et de facto, et contra sacrorum canonum et generalium conciliorum decreta, id absque expressâ Sedis Apostolicae licentiâ fieri, sub gravissimis censuris et poenis ecclesiasticis, prohibentia:

§ 2. Propterea nos, qui, super universam Ecclesiam a Deo per eius divinae gratiae abundantiam nullo nostro merito constituti, omnem ecclesiarum indemnitate et immunitatem tueri tenemur, pro incumbente nobis officii huiusmodi debito, praemissis, quantum cum Domino possumus, providere volentes; vobis omnibus et singulis personis ecclesiasticis tam secularibus quam regularibus praedictis, cuiuscumque dignitatis, status, Ordinis, Congregationis et instituti in civitate et Statu praedictis existentibus, ne eandem collectam, seu impositionem, absque expressâ Sedis Apostolicae licentiâ, quavis occasione, causâ, vel quaesito colore, ullo modo solvatis, aut huiusmodi solutioni consentiatis, sub excommunicationis latae sententiae, a qua non nisi a nobis, praeterquam in mortis articulo, absolvi possitis, necnon aliis poenis arbitrio nostro irrogandis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus, ac praecipimus et mandamus.

§ 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque, quorum omnium tenores etiamsi de illis specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda foret, praesentibus pro expressis haberi volumus; aut si vobis, vel vestrum,

Paulus ecclesiasticis interdicat sub poena excommunicationis, quominus illud persolvant inconsulta Sede Apostolica.

obstantia tollit.

aliquibus, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possit per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Præsentium transumpta obligant.

§ 4. Volumus autem, et dictâ auctoritate decernimus, quod præsentis litterae, seu illarum exempla, etiam impressa, manu notarii publici subscripta, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munita, postquam ad notitiam vestram vel cuiuslibet vestrum quoquo modo pervenerint, vos et vestrum quemlibet arcent et afficiant, ac si vobis et vestrum cuilibet personaliter intimata fuissent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX augusti MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII¹.

Dat. die 19 augusti 1617, pontif. an. XIII.

CCXCIV.

Prohibet quominus in actibus publicis beatissimam Mariam Virginem in peccato originali fuisse conceptam asseratur².

¹ Paulus ecclesiasticae immunitatis vindex, litteris ad apostolicum in regno Neapolitano nuncium et Decium cardinalem Carafam datis, eisdem commisit, ut clerum, atque communitatem, quam vocant, Neapolis convenire curarent super solutione cuiusdam vectigalis. Huiusmodi litteras innuere satis esse putavimus, ut brevitati consuleremus.

² Ad haec aliam ediderat sanctionem Sixtus IV in cap. II inter *Extravag. commun. de reliquiis et vener. Sanctor. comprobata* a Concilio Trid. sess. V, de peccato originali, in fine. Et alteram Pius V in Const. CLXVIII *Si scandala* in tom. VII, pag. 845, et Const. CLXXVII *Super speculam*, ib., pag. 872; et eas innovavit hic idem Paulus in sua Const. CCLXXXI *Regis Pacifici*, supra pag. 356 h. tomi.

In generali congregatione sanctae Romanae et universalis inquisitionis habitâ in palatio apostolico in monte Quirinali coram S. D. N. D. Paulo divinâ providentiâ Papa V, feriâ V, die XXXI augusti, anno a nativitate D. nostri Iesu Christi MDCXVII

Prooemium.

Sanctissimus Dominus noster, post longam et maturam discussionem, auditis votis illustrissimorum et reverendissimorum DD. cardinalium contra haeticam pravitatem generalium inquisitorum, re accurate ac diligenter perpensâ, provide considerans, quod, quamvis in Constitutione felicis recordationis Sixti IV super Conceptione beatissimae Virginis Mariae, pro submovendis inter christifideles scandalis, rixis et contentionibus editâ, a sanctâ Tridentinâ Synodo innovatâ, et deinde in aliâ Constitutione sanctae memoriae Pii V super eadem re, quas similiter Sanctitas sua innovavit cum quibusdam provisionibus et adiectionibus poenarum pro efficaciori earum observatione, relinquatur unicuique libera facultas tenendi, et etiam asserendi utramque partem, quod scilicet fuerit vel non fuerit concepta cum peccato originali, dum tamen neutra veluti erronea aut haetica damnetur;

§ 1. Nihilominus ex occasione assertio- nis affirmativae in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, et actibus publicis, quod eadem beatissima Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo christiano, cum magnâ Dei offensâ, scandala, iurgia et dissensiones:

§ 2. Propterea, volens huiusmodi scandalis ex debito sui muneris providere, decrevit et praecipit, ac praesentis decreti virtute mandat et praecipit omnibus et singulis cuiusvis Ordinis et instituti regularibus, et aliis quibuscumque, tam ecclesiasticis quam secularibus personis, cuiusvis conditionis, status, gradus, ordinis aut dignitatis, tam ecclesiasticae quam secularis, etiam si specialis, specifica et

Prooemium.

Causa huius constitutionis.

Prohibitio asserendi in actibus publicis B. V. Mariam fuisse conceptam in peccato originali.

individua earum esset necessario mentio faciendâ, ut in posterum, donec articulus huiusmodi a sanctâ Sede Apostolicâ fuerit definitus, vel per Sanctitatem suam, et Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, et aliis quibuscumque actibus publicis asserere, quod eadem beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali.

Impositio poenarum in contrafacientes.

§ 3. Contrafacientes autem, eadem Sanctitas sua voluit et declaravit subiacere debere, et subiecit censuris et poenis contentis in supradictis constitutionibus suorum praedecessorum et suâ ipso facto incurrendis.

Permissio opinionis contrariae.

§ 4. Per huiusmodi tamen provisionem Sanctitas sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei ullum prorsus praedictum inferre, eam relinquens in eisdem statu et terminis, in quibus de praesenti reperitur, praeterquam quoad supra disposita.

Prohibitio illam in actibus publicis impugnandi.

§ 5. Ulterius sub eisdem censuris et poenis mandans, quod negativam opinionem, videlicet, quod non fuerit concepta cum peccato originali, in praedictis publicis actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de eâ aliquo modo agant seu tractent.

Præservatio dictae constitutionis extra hos casus actuum publicorum.

§ 6. Insuper voluit et expresse mandavit, ut, extra hos casus expressos publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictae constitutiones firmæ et illaesa remaneant, et exacte observentur, perinde ac si praesens decretum non emanasset.

Observantia huius constitutionis, et derogatio contrarium.

§ 7. Et deinde decrevit et mandavit ubique¹ inviolabiliter observari, non obstantibus in hac parte supradictis constitutionibus et aliis omnibus in contrarium facientibus.

Iurisdictio Ordinariorum et inquisitorum in transgressores etiam exemptos.

§ 8. Volens et decernens, pro observatione et executione praesentis decreti et omnium in eo contentorum, quod, contra

¹ Haec supplendum videtur hoc decreto (R.T.).

huiusmodi transgressores, etiam regulares cuiusvis Ordinis et instituti, etiam quomodolibet exemptos, et alias quascumque ecclesiasticas et seculares personas cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, aut dignitatis, tam ecclesiasticae quam secularis, tam episcopi et praelati, superiores, aliique Ordinarii locorum, quam haereticae pravitatis ubique locorum deputati inquisitores procedant, et in eos severe animadvertant, tribuens eis et eorum cuilibet liberam facultatem et auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac poenis coercendi et puniendi.

§ 9. Voluit demum, ne praemissorum ignorantia a quoquam praetendi possit, quod praesens decretum, seu illius exempla ad valvas basilicae Principis apostolorum de Urbe, et in acie campi Florae affixa, omnes ita arcent et afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimata fuissent;

§ 10. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

ANDREAS DE PETTINIS sanctae Romanae et universalis inquisitionis notarius.

Anno a Nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXVII, indictione XV, die vero XII mensis septembris, pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, et D. N. D. Pauli divinâ providentiâ Papae V anno XIII, praesens decretum affixum et publicatum fuit ad valvas basilicae Principis apostolorum, et in acie campi Florae, per me Franciscum de Clericis Sanctissimi D. N. Papae cursorem.

SILVERIUS PONTIROLUS magister chiro-

Publicatio in Urbe omnes afficiat.

Transumptum fides.

Publicatio.

CCXCV.

Extensio cuiuscumque gratiae et privilegii Ordinum Mendicantium et non Mendicantium ad Congregationem monachorum Sylvestrinorum cum aliquibus restrictionibus¹.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Religiosorum virorum Altissimo famulantium profectui, quantum cum Domino possumus, paternam charitatem prospicere cupientes, privilegia et gratias aliorum Ordinum et Congregationum regularium religiosorum concessa, libenter illis communicamus et ad eos extendimus, cum id conspicimus in Domino salubriter expedire.

Causa huius constitutionis.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Iacobus Mercatus magister generalis et monachi Congregationis Sylvestrinorum Ordinis sancti Benedicti nobis nuper exponi fecerunt, Congregatio praefata nulla aut pauca privilegia, gratias et indulta, quibus ipsius Congregationis religiosi fruuntur, habeat, et propterea, ut maiori cum spiritus fervore et animorum quiete Deo servire possint, cupiant magister generalis et monachi praedicti privilegia, gratias et indulta huiusmodi tam Mendicantium quam non Mendicantium Ordinibus et Congregationibus, ac eorum monasteriis, domibus, locis et personis, per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros quomodolibet concessa, ad eorum Sylvestrinorum Congregationem, illiusque monachos et personas extendi, illaque eis communicari: ideo pro parte dicti Iacobi magistri generalis et monachorum praedictorum nobis fuit humiliter supplica-

¹ Constitutionem istam quae in edit. Main. postponitur sequenti, et etiam data posteriori subscribitur, nos anteponimus, quia ista in sequenti citatur. Quoad datae designationem dicemus postea (n. r.).

tum, quatenus in praemissis opportune providere de benignitate apostolica digneremur.

§ 2. Nos igitur, Congregationem Sylvestrinorum praedictam, eiusque monachos et personas quascumque, ob eorum regularem disciplinam specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, ac singulorum privilegiorum, gratiarum et litterarum desuper confectarum huiusmodi tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, et quemlibet eorumdem religiosorum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium super consultationibus et negotiis episcoporum et regularium deputatorum, omnia et singula privilegia, praerogativas, concessionem, facultates exemptiones, immunitates, indulta, ceterasque gratias spirituales et temporales, ac tam coniunctim quam divisim, et alias quomodolibet quibusvis Mendicantium et non Mendicantium Ordinum congregationibus, ac tam virorum quam mulierum monasteriis, domibus et regularibus locis, in quibuscumque mundi partibus consistentibus, illorumque superioribus, fratribus, monachis et personis, per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros huiusmodi, ac nos et Sedem eandem, etiam per viam communicationis, vel extensionis, aut alias, concessa, ac quibus singulae congregationes praedictae, earumque monasteria, domus et loca, ac superiores, fratres et monachi et personae huiusmodi de iure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut con-

Communicatio omnium gratiarum et indulgentiarum cuiuscumque Ordinis Mendicantium et non Mendicantium, cum tribus restrictionibus.

Prima restrictio dictae communicationis.

cessione apostolica, vel alia quavis auctoritate, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum (quatenus sint in usu, et non sint revocata, neque sub aliquibus revocationibus comprehensa, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis, seu particularibus constitutionibus eiusdem Congregationis Sylvestrinorum non contrariantur) ad praedictam Sylvestrinorum Congregationem, ita ut illa, eiusque, tam virorum quam mulierum, monasteria, hospitalia, conventus, seu regulares domus, illarumque priores, superiores, officiales, fratres, ministri et aliae personae nunc et pro tempore existentes, praemissis omnibus et singulis aequae ac pariformiter et sine ulla prorsus differentia uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, ac si illa dictae Sylvestrinorum Congregationi, illiusque monasteriis, hospitalibus, conventibus et domibus regularibus, ac superioribus, officialibus, fratribus, ministris, et aliis personis praedictis, specialiter et expresse ac principaliter, non autem ad instar, concessa, ac praesentibus de verbo ad verbum inserta fuissent, auctoritate et tenore praedictis, perpetuo extendimus, illaque omnia et singula dictae Sylvestrinorum Congregationi, illiusque monasteriis, hospitalibus, conventibus, ac regularibus domibus, necnon prioribus, superioribus, officialibus, fratribus, ministris et personis praedictis quibuscumque (exceptis tamen privilegiis monachorum sancti Benedicti, per quae eidem Ordini indulgentiae conceduntur, ac etiam excepta facultate eligendi et deputandi conservatores religionis et monachorum) communicamus.

Secunda restrictio.

Tertia restrictio.

Clausula sublatam cum decreto irritanti.

§ 3. Decernentes sic et non aliter per quoscunque iudices quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores (sublata eis et eorum cuilibet

quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca dilecto filio moderno et pro tempore existenti dictae Sylvestrinorum Congregationis prorectori per praesentes committimus et mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, solemniter publicans, ac dictae Sylvestrinorum Congregationis monachis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostram praesentes et in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos, quos ipsae litterae concernunt, illis pacifice frui et gaudere; non permittens eos vel eorum aliquem desuper contra praesentium tenorem per quoscunque etiam locorum Ordinarios quomodolibet indebite molestari, perturbari vel impediri; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias et censuras ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias poenas, aliaque opportuna iuris ac facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et in synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, necnon Mendicantium et non Mendicantium Ordinum, congregationum, monasteriorum et regularium domorum (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis, eorumque superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis,

Mandat prorectori, ut faciat ea omnia observari omnibus opportunis remediis, appellatione postposita, etiam invocato auxilio brachii secularis.

Derogatio contrarium.

aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio et ex certa scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ac aliâs, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur ac insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo dictae Sylvestrinorum Congregationis vel illius protectoris obsignatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die XXIII septembris MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 23 septembris 1617, pontif. anno XIII.

CCCXCVI.

Erectio et concessio monasterii pro Congregatione monachorum Sylvestrinorum Ordinis sancti Benedicti in civitate Auximana, cum approbatione sanctitatis et miraculorum sancti Sylvestri abbatis fundatoris eiusdem Congregationis.

¹ In edit. Main. legitur die 23 novembris 1617, quae datae designatio certo certius erronea est, nam eadem haec Constitutio citatur in sequenti, quae data fuit 23 septembris 1617. Vere forsitan Constitutio data fuit 23 novembris MDCVI, pontificatus anno II, ut legitur in edit. Cherubini; quapropter debuisset in tomo praecedenti referri. Nos eadem die cum sequenti datam ponimus, etsi loci designatio dissimilis sit (R. T.).

² Hanc Congregationem approbavit Innoc. IV in Const. XII *Religiosam*, tom. III, pag. 525; ac

Venerabili fratri Episcopo Auximano, sive dilecto filio eius vicario in spiritualibus generali, salutem et apostolicam benedictionem.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Sanctorum virorum, qui, dum in terris agerent, perfectum ac pium Altissimo exhibere famulatum, virtutes ac merita non solum in caelis a Domino aeternum consequi praemium meruerunt, verum etiam in terris ab Ecclesiâ Catholicâ quotidie magis ac magis glorioso laudum praeconio celebrari consueverunt.

Prootium.

§ 1. Et inter ceteros caeli cives non mediocri laude dignus habetur sanctus Sylvester Cuzolinus, nobilis Auximanus, Congregationis monachorum Sylvestrinorum institutor, quem, cum multis virtutibus et miraculorum insignibus in Ecclesiâ celebretur, merito Auximana civitas civem suum in caelis gloriosum, etiam in terris praecipuâ devotione colere et venerari, novumque templum ac coenobium ad eius honorem erigere contendit. Unde nos, considerantes cuius quantique meriti apud Deum et homines sanctus hic abbas extiterit, qui, supernae adspirationem vocationis sequens et ad propositum sibi bravium infatigabiliter currens, honores mundi spernens ac gloriam, asperam montis Fani incoluit eremum, ut uni Deo sibi que vacaret, e qua postea divino afflatus Spiritu exiens, brevi eos progressus fecit, ut eius nomine per universum Picenum et alias provincias propagato, divini etiam Numinis gloriam amplificaverit². Novimus enim, quanto pietatis studio, quantoque caelestis amoris aestu mortales ad omnia pietatis

Recensentur
merita ac lau-
des sancti Syl-
vestri abbatis
fundatoris mo-
nachorum Syl-
vestrinorum.

de electione priorum nonnulla statuit Paulus III in Constitut. XLV *Exposcit* (in h. n. edit. XLVII, tom. VI, pag. 358).

¹ Sic legitur cum Cherubini; edit. Main. habet in (R. T.).

² Syntaxis manet inabsoluta (R. T.).

officia excitaverit, quibus virtutibus, humilitate, animi mansuetudine, in proximos charitate, abstinentiâ, castitate, patientiâ, aliisque multis floruerit; quae et quot miracula per eum ille, qui mirabilis est in sanctis suis, patraverit, servi sui merita et sanctitatem signis innumeris attestando. Nam de sancto hoc viro, etiam prophetiae spiritu praedicto, illud vere dici poterat, quod de se Christus Dominus praedicabat: *caeci vident, claudi ambulat, surdi audiunt, leprosi mundantur*, ut fortasse nihil mirum sit, quod illi Dei mater Maria suâ ipsâ manu, novo inauditoque, sed indubitato, post hominum memoriam gratiae genere, Filium suum sub augustissimo Eucharistiae sacramento latentem porrexerit. Quapropter multa illi postea templa erecta, et innumera ad eius sepulcrum vota suspensa sunt, ut non immerito felicis recordationis Clemens Papa VIII, praedecessor noster, sanctum hunc virum martyrologio romano iusserit adscribi, et nos in sanctorum monachorum abbatum numerum retulimus. Eius vero memoria usque ad haec saecula in benedictione est, et haereditas sancta nepotes eius, eo quod, praedictam venerabilem monachorum Congregationem, de suo nomine Sylvestrinorum nuncupatam, sub regulâ sancti Benedicti instituens, per pia memoriae Innocentium Papam IV etiam praedecessorem nostrum approbatam, quam etiam nos communicatione privilegiorum, tam mendicantium quam non mendicantium, communicavimus¹, eius alumni, religiosam ac laudabilem agentes vitam, in agro dominico operam suam strenue collocant, christianam pietatem sanâ doctrinâ et virtutum exemplis promoventes.

Causa huius
constitutionis.

§ 2. Piâ igitur consideratione huiusmodi ad ea libenter intendimus, per quae fabricarum ecclesiae ac monasterii in eadem civitate ad honorem ipsius sancti Sylve-

¹ Vide Const. praecedentem (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XII.

51

stri noviter erigendi perfectioni, ac personarum in eo sub suavi religionis iugo Altissimo famulantium, ut bonarum artium et theologiae studiis vacare possint, commoditati et utilitati cum divini cultus augmento valeat salubriter provideri.

§ 3. Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica, cum curâ et sine curâ, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, et in antea vacatura, collationi et dispositioni nostrae reservavimus, decernentes ex tunc irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Cum itaque postmodum parochialis ecclesiae sancti Andreae Auximana per liberam resignationem dilecti filii Ioannis Baptistae Blaxini, nuper ipsius ecclesiae rectoris, de illâ, quam tunc a triennio et ultra obtinebat, in manibus nostris sponte factam, et per nos admissam, apud Sedem eandem vacaverit et vacet ad praesens, nullusque de illâ praeter nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione et decreto obstantibus supradictis:

§ 5. Et, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Sebastiani Fabri generalis et Maximi de Ubaldis procuratoris generalis monachorum Sylvestrinorum huiusmodi petitio continebat, dilecti filii communitas et homines ac populus civitatis Auximanae praedictae, ob maximum pietatis et devotionis studium, quo sanctum Sylvestrum abbatem concivem suum et Congregationis huiusmodi auctorem atque institutorem semper prosequuti sunt, diu, multumque exoptaverunt, eisdem Sylvestrinis monachos intra sua moenia evocare, atque complecti, et coacti inopiâ eorum religiosorum hominum, monachorum praecipue, quorum apud illos nulla extant monasteria, qui studeant spiritualibus exercitationibus, concionibus et sermonibus de rebus divinis

Hic Pontifex
reservavit sibi
omnia beneficia
vacantia.

Et postea ei
libere resignata
fuit parochialis
ecclesia sancti
Andreae a D.
Ioanne Baptista
illius rectora.

Quam dicti
monachi suppli-
carunt Pontifi-
cem applicari
ipsorum mona-
sterio ex causis
hic expressis et
curam illius
trasferri in vi-
cinam paro-
chiam eccle-
siam.

¹ Erronee edit. Main. legit *ecclesiae* (R. T.).

instituentis, conscientiae casibus explanandis, scripturae sacrae declarandae, quique etiam operam collocent in philosophiae et theologiae disciplinis tradendis ac explicandis¹. Nemo enim in tantâ civitate est sive seclarium sive regularium, qui huiusmodi munia obeant², et qui propterea dies ac noctes ecclesiae, psallendo, missarum solemniam celebrando, adolescentium animis christianâ doctrinâ imbuedis, et tum confessionum audiendarum tum etiam Eucharistiae sacramentis administrandis, eâ, qua par est, religione et diligentia inserviant. Unde, cum nullus nec capacios nec commodior locus existeret, proximum parochiali ecclesiae praedictae supradictis monachis monasterium a fundamentis extruxerunt, et in eo sex eorundem monachorum religiosi, sub prioris regimine, regularique observantia degentes, maximâ cum populi frequentia, ac religionis progressu, omnia supradicta munia peragunt et prosequuntur, aliisque pietatis et charitatis operibus se exercent, et de cetero exercere, magisque in dies augeri, et ampliari ad Dei omnipotentis gloriam et animarum salutem desiderant. Verum, quia habitationes monasterii huiusmodi angustae et minus capaces sunt, ut ibi praedicti, alique monachi eorum numero cupientes aggregari, recipi possint, pium hoc et laudabile propositum satis commode exequi et adimplere nequeunt, nisi eis aliunde provideatur. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, si parochialis ecclesia praedicta cum eius domo rectorali, quae angustissimae existunt, et maximâ reparatione indigent, et intra ambitum ipsius monasterii comprehenduntur, abbati seu priori, et monachis praedictis, quibus illarum iam usus concessus est, perpetuo concederentur, ac illius cura parochialis, quae viginti do-

¹ Iterum syntaxis inabsoluta (R. T.).

² Aptius legeretur obeat... inserviat (R. T.).

morum circiter existit¹, ad aliam parochialem Auximanam vicinam et tibi benevisam transferretur, ac alia, quae sequuntur, fierent, ex hoc profecto dictorum monachorum commoditatibus in tot piis et laudabilibus operibus exercendis, illorumque huiusmodi Congregationis augmento et stabilimento, cum Dei laude et servitio plurimum consuleretur; pro parte Sebastiani generalis et Maximi praedictorum (asserentium, dictum Ioannem Baptistam ecclesiam parochialem huiusmodi a triennio et ultra obtinuisse, ut praefertur, et aliunde cum infrascriptis commode vivere valere; fructus vero, redditus et proventus eiusdem parochialis ecclesiae viginti-quatuor ducatorum auri de camera, secundum communem aestimationem, valorem annum non excedere) nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ipsius parochialis ecclesiae decori et divini cultus in eâ incremento, institutisque regularis ipsius Congregationis propagationi opportunâ ratione consulere, ac alias in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 6. Nos igitur, certam de praemissis notitiam non habentes, ipsosque Sebastianum generalem et Maximum, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi, ac communitatis et hominum, ac populi praedictorum supplicationibus inclinati, fraternitati tuae, frater episcope, seu discretioni tuae, dilecte fili vicarie, per apostolica scripta mandamus, quatenus, constituto prius tibi de praemissis, in parochiali ecclesiâ praedictâ (sive praemisso,

¹ Edit. Main. legit existit (R. T.).

Ideo Pontifex mandat dictam ecclesiam suppressi et extinguere.

sive alio quovis modo, aut ex alterius cuiuscumque personae, seu per similem, vel aliam, vel liberam resignationem dicti Ioannis Baptistae, vel cuiusvis alterius, de illâ in Romanâ Curiâ, vel extra eam etiam coram notario publico et testibus sponte factam, aut Constitutionem recolendae memoriae Ioannis Papae XXII similiter praedecessoris nostri, quae incipit *Execrabilis*, vel assequutionem alterius beneficii ecclesiastici quavis auctoritate collati, vacet; etiamsi tanto tempore vacaverit, quod eius collatio, iuxta Lateranensis statuta concilii ad Sedem praedictam legitime devoluta, ipsaque parochialis ecclesia dispositioni apostolicae specialiter vel alias generaliter reservata existat, et super eâ inter aliquos, cuius statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa; dummodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat) nomen, titulum et denominationem rectoris perpetuo dictâ auctoritate nostrâ suppressas et extinguas;

§ 7. Illisque sic suppressis et extinctis, et ad hoc ut ecclesiae, illiusque domus rectoralis, usus perpetuo abbati, seu priori, et conventui monasterii huiusmodi liber omnino et absolutus remaneat, ab ipsâ ecclesiâ sancti Andreae omnem curam animarum dilectorum filiorum illius parochianorum nunc et pro tempore existentium, illiusque exercitium et usum etiam perpetuo eadem auctoritate nostrâ abdicet et separet; nec non curam et exercitium huiusmodi ad aliam parochialem ecclesiam Auximanam vicinam et opportunam ac tibi benevisam, accedente tamen dilectorum filiorum illius rectoris et parochianorum consensu (ita ut illi et eius rectori pro tempore existenti de cetero subsint, et dictus Ioannes Baptista ex nunc ab ipsius ecclesiae sancti Andreae servitio, et residentia apud eam faciendâ, ac omnibus et singulis functionibus, officii, exercitiis, oneribus et obligationibus parochialibus

tutâ conscientia liber, atque expensus censetur), similiter perpetuo praedictâ auctoritate nostrâ transferas; ac eidem ecclesiae, ad quam praedicta cura transferri contigerit, ex nunc, prout ex tunc, et e contra, postquam cura praedicta translata fuerit, omnia et singula emolumenta incerta ex curae animarum exercitio in primo dictâ ecclesiâ provenientia et lucrari solita, ac etiam decimas, post obitum tamen dicti Ioannis Baptistae, quae illi eius vitâ durante reservatae sint et esse censentur (ita quod liceat illius rectori pro tempore existenti, per se, vel per alium, seu alios, suo ac secundo dictae ecclesiae nomine emolumenta incerta ex nunc, et post obitum dicti Ioannis Baptistae decimas huiusmodi, quae valorem annum septem ducatorum similium, vel circa, ut etiam asseritur, constituunt, percipere, exigere et levare, ac in suos usus et utilitatem convertere) pariter perpetuo, auctoritate nostrâ praedictâ, applices et appropries:

§ 8. Ecclesiam vero sancti Andreae, sine curâ remanentem, cum illius domo rectorali huiusmodi (cuius quidem domus valor in proprietate quinquaginta ducatorum huiusmodi summam non excedit, et ex qua, si locaretur, usque ad sex ducatos huiusmodi quotannis, ut pariter asseritur, perciperentur) abbati et conventui praedictis, cum paramentis et ornamentis ecclesiae primo dictae, illiusque sacristiae, ac omni et quacumque sacrâ, profanâque suppellectili, Sanctorum corporibus, et aliis reliquiis, quantumvis insignibus et principalibus, ceterisque rebus in primo dictâ ecclesiâ, illiusque sacristia existentibus, pro eorum usibus et exercitiis, itidem perpetuo, eadem auctoritate nostrâ, concedas et assignes; ita quod liceat abbati et conventui monasterii, nunc et pro tempore existentibus, ecclesiae sancti Andreae, ac domus, aliorumque praemissorum huiusmodi corporalem, realem et actualem pos-

Eamque sine curâ praedictâ unâ cum domo rectorali, reliquiis, ac suppellectilibus tam sacris quam profanis, dictis monachis concedi et assignari.

sessionem per se, vel per alium, seu alios, eorum et Congregationis huiusmodi nomine, apprehendere et perpetuo retinere, illisque uti et gaudere, Dioecesani loci, vel cuiusvis alterius, licentiâ desuper minime requisitâ.

§ 9. Praeterea in praedictâ sancti Andreae, seu aliâ ecclesiâ tibi benevisâ, unum perpetuum simplex et personalem residentiam non requirens beneficium sub eiusdem sancti Andreae, seu aliâ invocatione, pro uno clerico seu presbytero seculari, perpetuo futuro illius beneficiati, qui reliqua primo dictae ecclesiae, illiusque rectoris, praeter curae animarum et sacramentorum ecclesiasticorum administrationis incumbentiâ onera supportare teneatur, etiam perpetuo, sine tamen alicuius praeiudicio, praedictâ auctoritate nostrâ erigas et instituas.

§ 10. Illique sic erecto et instituto, pro eius dote et futuri beneficiati onerumque illi incumbentiâ supportatione, omnia et singula alia primo dictae ecclesiae bona, fructus, redditus, proventus, iura et actiones, praeterquam abdicata et translata et concessa et assignata, a primo dictâ ecclesiâ dismembrando et separando, in perpetuum, auctoritate nostrâ huiusmodi, applices et appropries: ita quod futurus beneficiatus praedictus eorum possessionem etiam apprehendere, illaque habere, percipere et consequi, ac in suos usus et utilitatem convertere, absque alicuius alterius licentiâ, libere possit et valeat.

§ 11. Et nihilominus beneficium praedictum (cuius et illi forsâ annexorum fructus, redditus et proventus, quatuordecim ducatorum parium secundum aestimationem praedictam valorem annuum, ut pariter asseritur, non excedunt), a primaevâ erectione et institutione huiusmodi vacans, dicto Ioanni Baptistae, postquam tamen per diligentem examinationem dictum Ioannem Baptistam ad hoc idoneum

esse repereris, super quo conscientiam tuam oneramus, praedictâ auctoritate nostrâ conferas et assignes, inducens per te, vel alium, seu alios, eundem Ioannem Baptistam, vel procuratorem suum eius nomine, in corporalem possessionem beneficii, ac annexorum, iuriumque et pertinentiarum praedictorum; ac defendens inductum, amoto exinde quolibet illicito detentore; ac faciens Ioannem Baptistam, vel pro eo procuratorem praedictum, ad beneficium huiusmodi, ut est moris, admitti, sibi que de illius, ac annexorum eorumdem fructibus, redditibus, proventibus, iuribus et obventionibus universis integre responderi; contradictores auctoritate nostrâ praedictâ, appellatione postpositâ, compescendo.

§ 12. Non obstantibus praemissis et nostrâ de exprimendo vero annuo valore, secundum aestimationem praedictam, tam beneficii uniendi, quam illius, cui fit unio, nec non piâ memoriae Bonifacii Papae VIII, similiter praedecessoris nostri, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis contrariis quibuscumque: aut si aliqui, super provisionibus sibi faciendis de huiusmodi vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales vel generales dictae Sedis aut legatorum eius litteras impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem et decretum, vel aliâs quomôdolibet sit processum, quas quidem litteras et processus habitos per easdem, ac inde sequuta quaecumque, ad praedictam ecclesiam sancti Andreae volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequutionem beneficiorum aliorum praedictum generari.

§ 13. Nos enim quoad resignationem, prout est, si attentatum forsâ est hactenus, vel imposterum, et quoad illam et alia praemissa huiusmodi, dictusque Ioannes Baptista ad hoc repertus fuerit idoneus, ex nunc perinde irritum decernimus

et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, ac si die datae earumdem praesentium dicto Ioanne Baptista ad id reperto idoneo de beneficio huiusmodi mandavissetur provideri.

Datum Tusculi, anno Incarnationis Dominicae MDCXVII, IX kalendas octobris, pontificatus nostri, anno XIII.

Dat. die 23 septembris 1617, pontif. anno XIII.

CCXCVII.

Irritatio nonnullorum actorum a iudicibus laicis regni Portugalliae attentatorum contra ecclesiasticam immunitatem¹.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Laici indices causam mere ecclesiasticam ad se trahentes nonnulla attentarunt contra ecclesiasticam immunitatem, ipsamque personam collectoris generalis spoliatorum.

Ad audientiam apostolatus nostri non sine iusto et gravi cordis nostri dolore pervenit, quod, procedente nuper in causâ ecclesiasticâ in civitate Ulixbonensi pro sui muneris auctoritate venerabilis fratris Octavii episcopi Forosempronienensis iurium et spoliatorum camerae apostolicae debitorum in Portugalliae et Algarbiorum regni collectoris generalis auditore et iudice delegato, cum pars altera ad iudices seculares temere recursum habuisset, iudices huiusmodi, et postmodum alii pariter seculares, non solum contra auditorem praedictum, sed etiam contra eundem Octavium episcopum et collectorem occasione dictae causae suis iniustis et invalidis decretis ac mandatis, contra immunitatem ac libertatem ecclesiasticam attentatis, iurisdictionem pariter ecclesiasticam et sanctae Sedis Apostolicae officiales perturbando et impediendo, procedere praesumpserunt, et ad quoddam eidem ecclesiasticae libertati et immunitati maxime adversans decretum devenerunt, per quod decreve-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

runt, ut Octavii episcopi et collectoris huiusmodi iumenta et illi¹ servientes caperentur nisi a servitio eius desisterent, et ne pecuniae suorum stipendiorum a thesaurario camerae apostolicae ei solverentur, neque panis illi venderetur, et alia similia, unde in eius exequutionem factum fuit, ut non solum iumentum aquarii captum, et familiaris dicti Octavii episcopi et collectoris clericus beneficiatus habitu et tonsurâ publice a satellitibus tamquam vilis malefactor violenter similiter captus, sed etiam domus eiusdem Octavii episcopi et collectoris ab iisdem satellitibus obsessa fuerit, spretis eiusdem Octavii episcopi et collectoris in sententiam excommunicationis et alias ecclesiasticas censuras et poenas incursus declarationibus, et interdicti ecclesiastici appositione, gravi cum scandalo totius civitatis et divinae maiestatis offensâ graviori.

§ 2. Quamobrem nos, qui in Sede beati Petri quamquam immeriti a Domino positi sumus, ne excessus huiusmodi, ac ecclesiasticae libertatis et immunitatis tam enormis violatio dissimuletur et transeat in exemplum, pro nostri pastoralis officii debito providere, et malorum graviorum segetem et radicem, quantum a Domino permittitur, nostrâ auctoritate apostolicâ evellere volentes, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ ac merâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula praemissa et alia similia a praedictis dictorum regnorum iudicibus secularibus, etiam supremis, quocumque nomine, titulo, praerogativâ et gradu insignibus, in causâ huiusmodi et eius occasione, contra Octavium episcopum et collectorem praedictum, eiusque auditorem, seu delegatum, officiales, ministros, familiares, res et bona, quocumque praetextu vel quaesito

¹ Perperam edit. Main. legit illis (n. r.).

Vermque beneficium simplex in illa, seu alia ecclesia, pro uno presbytero seculari ad subeunda onera praedictae ecclesiae superstitae institui debet.

Pro eius dote assignanda omnia praedictae ecclesiae emolumenta praeter translata.

Et huiusmodi beneficium dicto Ioanni Baptistae si idoneus extiterit cum suis honoribus et oneribus conferendum.

Praedicta omnia rescindit Paulus.

colore, quomodolibet decreta, mandata, acta, ordinata, facta, et sive scriptis sive verbis quomodolibet attentata, quae omnia et singula praesentibus haberi volumus pro expressis, nulla, invalida, irrita et inania, ac nulliter et invalide, inaniter et de facto contra sacros canones, conciliorum decreta et apostolicas constitutiones attentata et praesumpta;

Clausulas apponit.

§ 3. Praesentesque litteras, et in eis contenta quaecumque, de intentionis nostrae vel alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, rescindi, infringi, in ius vel controversiam vocari nullatenus posse, sed semper valida, firma, et efficacia fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos (sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, tenore praesentium decernimus ac declaramus.

Similia sub poenis hic expressis prohibet attentari.

§ 4. Et nihilominus, ne imposterum similia praesumantur, omnibus et singulis iudicibus secularibus, etiam supremis, dictorum regnorum, quocumque nomine nuncupatis, cuiuscumque gradus, conditionis, et praerogativae existant, ne talia huiusmodi, aut similia adversus immunitatem, et libertatem ecclesiasticam, etiam quocumque praetextu, contra ecclesiasticos praelatos, iudices, et personas, res et bona, ac eorum iurisdictionem et auctoritatem, eiusque liberum exercitium, quomodolibet committere, aut attentare praesumant, sub excommunicationis maioris, a qua non nisi a nobis, aut Romano

Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo, absolvi possint, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, ac privationis quorumcumque beneficiorum, pensionum, officiorum et dignitatum ecclesiasticarum, perpetuaeque inhabilitatis, tam quoad ipsos delinquentes, seu contumaces, quam quoad eorum descendentes usque ad eorum quartam generationem, ad illa imposterum quomodolibet obtinenda¹, nec non amissionis quorumcumque iurium patronatus, privilegiorum, indultorum, gratiarum, concessionum et investiturarum, tam emphyteuticarum quam feudalium, eisdem delinquentibus, et seu contumacibus, suisque, ut praefertur, usque ad quartum gradum descendentibus, quocumque titulo apostolico, aut alio ecclesiastico, quomodolibet nunc et pro tempore competentium, et acquirendorum poenis ipso facto absque ullâ declaratione incurrendis, interdiciamus et prohibemus: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Quorum omnium et singulorum tenores, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda, seu quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus: aut si praedictis vel quibusvis aliis personis ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 5. Volumus autem, quod praesentes litterae, seu illorum exempla, manu notarii publici subscripta, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munita, et ad valvas ecclesiae Ulixbonensis affixa, ita omnes avertent et affi-

Transumpta afficiunt, seu praesentes litterae si forent publicatae.

¹ Edit. Main. legit *obtineri* (R. T.).

ciant, ac si unicuique personaliter intimata fuissent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die vi octobris MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 6 octobris 1617, pontif. an. XIII.

CCXCVIII.

Confirmatio concordiae inter forum archiepiscopale et forumulare Mediolani super contraversionem exorta occasione consuetudinis trahendi laicos ad forum ecclesiasticum¹.

Dilecto filio nostro Friderico tituli sanctae Mariae Angelorum in Thermis presbytero cardinali Borromaeo nuncupato, ecclesiae Mediolanensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli,

Paulus Papa V.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Facti series.

§ 1. Expositum nobis nuper fuit pro parte tuâ et dilecti filii nobilis viri Petri de Toledo Osorii Status Mediolanensis pro charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum rege catholico gubernatoris, quod, praetendente promotore fiscali ecclesiae Mediolanensis posse etiam ex antiquissimâ consuetudine ab ecclesiasticis indistincte trahi laicos ad ecclesiasticum forum, quacumque ageretur actione vel remedio, et tam respectu honorum ecclesiasticorum quam respectu laicalium vel patrimonialium, etiam privative ad forum seculare, nec non ecclesiasticos iudices exequi posse in laicorum personis et bonis etiam immobilibus per proprios et alienos exequutores; regii autem fisci procuratore in dicto Statu Mediolanensi consuetudinem huiusmodi negante, quinimo aliam consuetudinem contrariam allegante, fuisse

videlicet ab antiquissimo tempore observatum, ut ecclesiastici forum rei sequerentur, et exequutio in bonis et personis laicorum non nisi cum secularis brachii invocatione fieret, nonnullisque aliis exortis iurisdictionibus controversiis; illae demum in Urbe, et coram venerabile fratre nostro Benedicto episcopo Sabinensi Iustiniano, ac dilectis filiis nostris Ioanne Garzia sanctorum Quatuor Coronatorum Millino, Marcello sanctorum Quirici et Iulittae Lantes, Fabricio sancti Augustini Verallo, et Horatio sancti Salvatoris in Lauro titulorum presbyteris cardinalibus Lancellotto respective nuncupatis, per nos ad hoc specialiter deputatis, agitatae fuerint, et sub die ii iunii MDCXV conclusa infrascripta concordia, si et quatenus a praedicto Philippo rege approbaretur ac a nobis confirmaretur, ita tamen, ut in primis fieret revocatio omnium proclamationum et editorum conditorum, seu editorum a ministris iurisdictionis ecclesiasticae vel secularis, quibus notarii, procuratores, et litigantes directe vel indirecte possent retrahi ab agitandis causis in uno vel altero foro respective ad illa pertinentibus, prout in scripturâ desuper confectâ, plenius continetur, tenoris huiusmodi:

Concordia inter forum archiepiscopale, et forumulare Mediolani super contraversionem exorta occasione consuetudinis trahendi laicos ad forum ecclesiasticum.

CAPUT I.

Quando ecclesia, clerici, seu personae ecclesiasticae agunt pro quibuscumque bonis ecclesiasticis mobilibus, semoventibus, immobilibus, et iuribus, seu quovis titulo, sive universali, sive particulari, sive inter vivos, sive ex ultimâ voluntate, vel aliâs quomodolibet ad ecclesiam, clericos,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

seu personas ecclesiasticas uti tales spectantibus et pertinentibus, sive agant actione personali, reali, mixta, in rem scripta, vel alia quacumque, tam in possessorio quam in petitorio (etiamsi laicus probabiliter neget ea bona, iura, et, ut supra, esse ecclesiae, vel ut supra, aut ad eam, et ut supra spectare et pertinere) agere possint contra laicos tam in foro ecclesiastico, quam in seculari, prout ipsis placuerit.

CAPUT II.

Circa actionem hypothecariam, extra materiam legatorum piorum, relinquatur dispositioni iuris communis.

CAPUT III.

Excipiuntur causae, quas moveri contigerit per ecclesiam vel clericos vigore novarum Constitutionum, et novarum Bullarum Pontificiarum editarum, vel edendarum, nam hoc casu agendum erit coram eo iudice, ad quem de iure communi, vel alias, circumscripta tantum consuetudine; cognitio illius causae spectabit; Bulla tamen Pii V contra illegitimos moderetur seu restringatur, ut in emphytheusibus et feudis ecclesiasticis, factis seu concessis ante dictam Bullam, possint illegitimi succedere secundum dispositionem iuris communis.

CAPUT IV.

Excipiuntur etiam causae, in quibus ecclesiae seu monasteria praetenderent aliquam haereditatem alicui monacho seu moniali, seu cuiusvis Ordinis regulari personae, ab intestato delatam, eo enim casu agendum erit coram iudice seculari tantum, tam in possessorio quam in petitorio.

CAPUT V.

Si vero ecclesia, clerici, seu personae ecclesiasticae agere voluerint ad conse-

quationem primitiarum, decimarum et aliarum ecclesiasticarum obventionum, seu legatorum piorum, fructuum, pensionum vel fictorum simplicium, aut fictorum perpetuorum seu libellariorum et censuum, ac dependentium, contra laicos conductores, colonos, emphyteutas, libellarios, pensionarios, censuarios, seu alias ex praemissis causis debitores ecclesiae, clerici, seu personarum ecclesiasticarum uti talium, ut supra, agere possint tam in foro ecclesiae, quam in seculari, et hoc indistincte, sive de credito constet per scripturam publicam, vel privatam, sive non. Quod si agere voluerint contra alios debitores, puta ex causa mutui, depositi, aut pretii rei ecclesiasticae venditae, aut quacumque alia ex causa, possint, si velint, pariter agere contra laicos, tam in uno quam in alio foro, dummodo constet de credito per publicum instrumentum, vel scripturam privatam subscriptam manu debitoris, vel alterius de illius mandato, salvis tamen iis privilegiis, quae ecclesiae et ecclesiasticis personis respectu fori de iure communi competunt pro conveniendis laicis in foro ecclesiastico.

CAPUT VI.

Quo vero ad bona patrimonialia vel laicalia clericorum, seu personarum ecclesiasticarum gaudentium fori privilegio, si huiusmodi personae agant de consequenda vel recuperanda quantitate pecuniarum, fructuum, mobilium, semoventium vel his similibus, quacumque ex causa, tam inter vivos quam ex ultima voluntate, ad eas quomodolibet spectantium et pertinentium, vel eis debitorum, possint agere contra quoscumque laicos debitores ex praefatis causis in foro ecclesiastico, modo tamen de credito constet per publicum instrumentum, vel scripturam subscriptam manu debitoris, aut alterius de illius mandato, cum declaratione, quod,

ex speciali concessione Sanctissimi, appellationes in dictis causis patrimonialibus non committantur extra Statum Mediolani, nisi summa petita excedat valorem aureorum duorum mille; et quod actiones redditionis rationis, mercimonii, institoriae, tutelae, et similes incertae et generales occasione patrimonialium seu laicalium, deducantur in foro seculari contra laicos.

CAPUT VII.

Ubi vero clericus, seu persona ecclesiastica, agit contra laicum ad aliquam rem laicalem vel patrimonialem ex iis quae pro immobilibus reputantur, puta domum, fundum, iura aquarum, servitutem, dominium, proprietatem census, vel proprietatem redditus, et his similia, quacumque actione agat, conveniat laicos in foro seculari tam in petitorio quam in possessorio: idem si ex causa patrimoniali agat petitione haereditatis ad universam haereditatem seu eius partem, tam ex testamento, quam ab intestato.

CAPUT VIII.

In omnibus suprascriptis causis illud observandum est, ut semper iudicium in eo foro finem accipiat, in quo coeptum fuerit. Propterea si clericus, vel ecclesia, vel ecclesiastica persona, agere voluerit ex iure cesso a laico, si titulus cessionis sit principalis, et non accessorius alicui titulo, vel contractui, puta venditionis, transactionis, donationis, vel aliorum, in quibus titulus cessionis accessorie veniat, agendum erit in foro seculari, et hoc ne in fraudem fori secularis fiant cessiones ad favorem ecclesiae et ecclesiasticarum personarum.

CAPUT IX.

Et quod per hanc concordiam respectu fori non intelligatur derogatum privilegio fisci, ita ut omnes causae fiscales cognoscantur, et in eis bonorum apprehensiones

ac liquidationes fiant per illud tribunal, ad quod spectant, servatis privilegiis fisco competentibus.

CAPUT X.

Circa brachiumulare quoad sententias per iudices ecclesiasticos in Statu et provincia Mediolani latas in bonis ecclesiasticis, seu ad ecclesiam, clericos, personave ecclesiasticas uti tales pertinentibus, vel aliis ecclesiae, vel ut supra adiudicatis, mobilibus, immobilibus, et aliis de quibus in primo capite, exequutio fieri possit sine invocatione brachii secularis cum familia armata solita archiepiscopi; verum exequutio, de qua in hoc capite, restringatur ad iudices ecclesiasticos Mediolani: ita tamen, ut si causae ad forum eiusdem ecclesiae Mediolanensis quomodolibet spectantes per appellationem, aut per avocationem, vel aliis modis fuerint devolutae, aut introductae coram iudicibus ecclesiasticis aliarum civitatum Status aut provinciae Mediolani, exequutio nihilominus fieri possit sine invocatione brachii secularis iuxta huius capituli formam.

CAPUT XI.

In actionibus personalibus contra laicos debitores ecclesiae, clericos, seu personarum ecclesiasticarum uti talium, prout in capite v, possit fieri quaevis exequutio in bonis mobilibus laicorum sine invocatione brachii secularis, at in immobilibus laicalibus non fiat sine invocatione brachii secularis, quod concedi debeat, servata dispositione iuris communis. In actionibus vero personalibus ex causa patrimoniali, de quibus in capite vi, possit fieri exequutio in bonis mobilibus laicalibus sine invocatione brachii usque ad summam aureorum ducentorum, et non ultra. In immobilibus autem non fiat sine invocatione brachii, ut supra. In exequutione vero per capturam personae debitorum, brachium

seculare non invocetur contra debitores ecclesiae, clerici, seu personarum ecclesiasticarum uti talium, de quibus in dicto capite v; at illud omnino invocetur respectu debitorum ex causâ patrimonialium, de quibus in dicto capite vi. Et amplius restringatur executio ad iudices ecclesiasticos Mediolani, cum declaratione, in omnibus et per omnia, prout in capite x.

CAPUT XII.

In causis criminalibus mixti fori possit iudex ecclesiasticus procedere contra laicos, eos distringere et condemnare, ac contra eorum personas exequi absque invocatione brachii secularis, nec non etiam exequi possit in eorum bonis mobilibus usque ad summam aureorum ducentorum, et non ultra, absque eâdem brachii invocatione; at in immobilibus non liceat sine brachio seculari, salvâ praeventione iuxta iuris communis dispositionem; et hoc quoad iudices intelligatur cum restrictione et declaratione, de qua in x, et repetitâ in praecedenti capite.

CAPUT XIII.

Circa virgines, variis dignis de causis et respectibus, permittatur earum collegium, prout antea, etiam sub nomine et cum invocatione Sancti, vel Sanctae, reservatâ archiepiscopo correctione et iurisdictione circa approbationem regulae, et in respicientibus cultum divinum, salutem animarum, et legatorum piorum dispositionem et executionem; circa quam tamen executionem legatorum piorum respectu fori secularis, servetur iuris communis dispositio, ita tamen, ut ex hoc capite nullum desumatur exemplum, nec aliquid inferri umquam possit, ad alium quempiam casum pro unâ vel alterâ parte.

CAPUT XIV.

Circa officium oeconomatus, tollantur abusus oeconomi, prout de eis constiterit.

CAPUT ULTIMUM.

Haec autem concordia intelligatur facta, si et quatenus approbetur a Suâ Sanctitate, et suâ regiâ maiestate, et non aliter; ita tamen, ut in primis fiat utrinque revocatio omnium proclamatum et edictorum conditorum seu editorum a ministris iurisdictionis ecclesiasticae vel secularis, quibus notarii procuratores, et litigantes directe vel per indirectum possent retrahi ab agitandis causis in uno vel altero foro respective ad illa pertinentibus. Datum Romae die Martis secundâ iunii MDCXV.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Philippus rex postmodum dictam concordiam approbaverit, praefatus vero Petrus, etiam ex speciali eiusdem Philippi regis mandato, ac tu quoque iuxta ipsius concordiae formam proclamata et edicta recocaveritis, ac ideo concordiam ipsam a nobis, et sanctâ Sede Apostolicâ confirmari, ac aliâs, ut infra, opportune provideri desideretis:

§ 4. Nos de praemissis plene informati, iis, quae ad sedandas praesertim inter ecclesias et seculares principes controversias pertinent, libenter annuentes, supplicationibus, tam tuo quam dicti Petri nominibus, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, concordiam praefatam a Benedicto episcopo, ac Ioanne Garzia, Marcello, Fabricio et Horatio cardinalibus praedictis, mature ac diligenter examinatam, deque eorumdem cardinalium consilio, ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, confirmamus, illique perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos, tam iuris quam facti, et quosvis alios, etiam quantumvis substantiales, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 5. Decernentes concordiam praedictam, ac praesentes litteras, et in eis con-

Auctoritate apostolicâ petuntur confirmari.

Confirmat Paulus.

Clausulae.

CCXCIX.

Quod fratres Cappuccini Ordinis Minorum sancti Francisci in publicis processionibus ubique locorum crucem propriam deferre possint¹.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quo divinâ dispensatione, nullo nostro merito, fungimur, ratio postulat, ut religiosorum, maxime strictioris observantiae, paci et quieti, quantum nobis ex alto conceditur, opportune consulamus.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius procurator generalis Ordinis fratrum Minorum Cappuccinorum nuncupatorum, nobis nuper exponi fecit, nonnullae rixae et dissensiones inter fratres dicti Ordinis, et dilectos etiam filios fratres Ordinis fratrum Minorum Conventualium sancti Francisci, dum primodicti fratres in processionibus publicis sub eorumdem fratrum Minorum Conventualium cruce incedunt, interdum oriantur:

§ 2. Nos omnem rixarum et dissensionum praedictarum materiam submovere, dictosque fratres Minores Cappuccinos nuncupatos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolverentes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super

tenta quaecumque, semper et perpetuo valida, firma et efficacia fore et esse, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat ac pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, in quavis causâ et instantiâ (sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii octobris MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 7 octobris 1617, pontif. an. XIII.

Cardinalium subscriptiones.

BENEDICTUS cardinalis IUSTINIANUS
episcopus Sabinensis.
IOANNES GARZIA cardinalis MILLINUS.
M. cardinalis LANTES.
F. cardinalis VERALLUS.
H. cardinalis LANCELLOTTUS.
S. cardinalis SANCTAE SUSANNAE.

¹ Horum fratrum institutionis approbationem edidit Clem. vii in sua Const. xxiv *Religionis*, tom. vi, pag. 113; quod vero isti fratres sint vere fratres Minores ex Ordine sancti Francisci, declaravit Paulus V in suâ Const. cxxi *Ecclesiae*, in hac n. edit. cxxiv, tom. vi, pag. 552).

Exordium.

Causae constitutionis.

Indultum deferendi crucem propriam in processionibus.

hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, eisdem fratribus Minoribus Cappuccinis nuncupatis, quod ubique locorum in publicis processionibus huiusmodi crucem propriam ad formam Constitutionis felicis recordationis Gregorii Papae XIII praedecessoris nostri, quae incipit: *Exposcit pastoralis officii* etc.¹, deferre possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes, praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non utriusque Ordinis (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prosus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die XII octobris MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 12 octobris 1617, pontif. anno XIII.

¹ Quam vide in tom. VIII, pag. 429 (R. T.).

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Transumptorum fides.

CCC.

Mandatum rectori et aliis officialibus universitatis studii generalis oppidi Lovaniensis Mechliniensis dioecesis, ut observent decreta a visitoribus apostolicis edita.

Dilectis filiis rectori ac aliis officialibus et ministris, ceterisque personis universitatis studii generalis oppidi Lovaniensis, Mechliniensis dioecesis,

Paulus Papa V.

Dilecti filii,

salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut ex litteris venerabilis fratris Lucii archiepiscopi Idruntini, nostri et Apostolicae Sedis in Belgicis ditionibus nuncii, universitas ista de ordine et mandato nostris per personas ecclesiasticas, a dilecto filio nobili viro Alberto archiduce Austriae principe Belgii deputatas, auctoritate nostrâ apostolicâ visitata fuerit:

§ 2. Nos, ut visitatio praedicta suum quantocius sortiatur effectum, pro iniuncto nobis apostolicae servitutis officio, quantum cum Domino possumus, providere volentes, vobis per praesentes committimus, et sub censuris ecclesiasticis ac indignationis nostrae poenis mandamus, ut visitationem, ac decreta et ordinationes in illâ, auctoritate apostolicâ, ut praefertur, facta, dummodo licita sint et honesta, ac sacris canonibus, Concilio Tridentino, constitutionibus apostolicis, ac dictae universitatis erectioni et privilegiis ab Apostolicâ Sede illi concessis non adversentur, et non aliâs, eâ, quâ decet, reverentiâ recipiatis, illaque diligenter observetis, ac ab aliis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, observari curatis realiter et cum effectu: nos enim irritum decernimus et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

De mandato Pontificis visitatio fuerat peracta.

Paulus praecipit visitationis decreta observari.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI octobris MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 21 octobris 1617, pontif. an. XIII.

CCCI.

Innovatio et declaratio Constitutionum Sixti V et Clementis VIII de non alienandis bonis in Statu Ecclesiastico existentibus in forenses, ac castris et aliis iurisdictionibus tam in forenses quam in subditos, absque praecedenti Sedis Apostolicae licentiâ in scriptis obtinendâ.

Paulus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Pastorale munus, quod infirmitatem nostram gerere divina clementia voluit, nos admonet, ut, sicut rationis exigit ordo, nos, qui aliis sua tribui procuramus, Sedis etiam Apostolicae iura tueamur, et Status ac subditorum nostrorum utilitati et tranquillitati consulamus. Ac proinde, ut ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris provide constituta comperimus, illibata perpetuo perseverent, omnem ea eludendi viam apostolicis declarationibus ac novis dispositionibus praecludimus, et apostolico munimine roboramus, ac aliâs disponimus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Sixtus V prohibuit absque licentiâ Sedis Apostolicae bona in Statu Ecclesiastico existentia alienari in forenses, et castra, fortalitia, ac feudalia, et iurisdictiones alienari in quascumque personas.

§ 1. Siquidem, licet olim felicis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster, ut ditionis temporalis Sedis Apostolicae, eiusque subditorum conservationi et commodo prospiceret, civitates, oppida, castra, feuda, iurisdictiones, ac bona quaecumque stabilia vel immobilia in Statu Ecclesiastico existentia, absque suâ et Sedis Apostolicae licentiâ, quibuscumque forensibus et extraneis, eidem Sedi non subditis, vendi, permutari, ultra triennium locari, in emphyteusim, feudum, livellum, pignus, seu

precarium concedi; necnon civitates, castra et oppida, multoque magis fortalitia, ac feudalia et iurisdictiones in eodem Statu Ecclesiastico consistentia et consistentes, tam in exteros vel forenses, quam in alios quoscumque, etiam subditos, nisi de expressâ praecedente suâ et Romani Pontificis pro tempore existentis licentiâ, vendi, permutari vel donari prohibuerit; ac alia statuerit et ordinaverit, prout in suis sub datum Romae apud S. Marcum, anno Incarnationis Dominicae MDLXXX, v kalendis iulii, pontificatus sui anno I, expeditis litteris¹ plenius continetur;

§ 2. Ac subinde a recolendae memoriae Clemente Papa VIII similiter praedecessore nostro emanaverint litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Clemens Episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet, etc.²

§ 3. Nihilominus, quia postmodum experientiâ compertum fuit, amplius providendum esse, ne, tam ab extraneis et forensibus, quam a subditis nostris, prohibitiones ac constitutiones et litterae eorundem Sixti et Clementis praedecessorum variis et alienis ab eorum mente interpretationibus subverti, et diversis conventionibus, etiam palliatis, in iis, quae circa alienationem civitatum, castrorum, oppidorum et locorum iurisdictionalium, nonnisi praecedente nostrâ et Romani Pontificis pro tempore existentis licentiâ faciendam³, disponunt, fraudibus eludi possint:

§ 4. Nos, tam ex iis, quae in constitutionibus praedictis continentur, quam ex aliis iustis et rationalibus causis animum nostrum moventibus, praemissis et aliis infrascriptis opportunis remediis occurrere volentes, necnon praefatarum Sixti

Clemens VIII huiusmodi constitutionem declaravit.

Hae tamen male interpretantur.

Eas Paulus approbat et innovat.

¹ Hae leguntur in tom. VIII, pag. 580 (R. T.).

² Quam Const. vide in tom. X, pag. 711 (R. T.).

³ Edit. Main. legit *facienda* (R. T.).

et Clementis praedecessorum huiusmodi litterarum tenores praesentibus pro expressis habentes, motu proprio et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione easdem litteras Sixti et Clementis praedecessorum approbamus et confirmamus, illasque innovamus ac inviolabiliter observari mandamus.

§ 5. Praeterea easdem constitutiones, quatenus etiam in subditis bona alienari absque Sedis Apostolicae licentia vetant, declarantes, et, quatenus opus sit, etiam extendentes, Constitutiones huiusmodi in venditionis, permutationis et donationis contractibus, etiam cum pacto de retrovendendo, vel etiam reservato nostro et Apostolicae Sedis beneplacito, aut etiam correspectivis, seu connexis, vel sublocationis, aut alterius contractus nomine palliatis, super praefatis civitatibus, castris, oppidis, et multo magis fortalitiis et quibusvis locis iurisdictionalibus, vel feudilibus, intra limites Status Ecclesiastici consistentibus, illorumque dominio et possessione, iurisdictioneque, ac iurisdictionis exercitio, quomodolibet et quavis occasione, praetextu vel causa, etiam necessaria, etiam subhastationis, adiudicationis et dationis in solutum, etiam iudicialis, faciendis¹ obtinere, et² inviolabiliter observandas esse, ita videlicet, quod nostra et pro tempore existentis Romani Pontificis expressa licentia prius in scriptis impetrari, et in actu celebrationis contractus realiter apud notarium exhiberi et dimitti debeat, et non alias, decernimus, statuimus et ordinamus.

§ 6. Quod si quis ad aliquam alienationem devenit contra formam praesentis Constitutionis, alienatio seu contractus sint ipso iure nulli, nullumque sortiantur

¹ Nempe contractibus antea dictis (R. T.).

² Particulam *et nos addimus* (R. T.).

effectum; nihilominus alienans ac contrahens poenam praefatae Clementis praedecessoris constitutionis incurrat, nempe cedat¹ ab omni iure suo, intelligatur ipso iure absque alia declaratione privatus omni sua possessione, eiusque vita durante, fructus et commoditas ut supra alienatae rei, translatae aut gravatae, spectent pleno iure ad Sedem et cameram apostolicam, ita quod eo ipso camera apostolica possit bona praefata propria auctoritate capere et penes se retinere, viventibus ita contrahentibus; ipsis vero defunctis, eadem castra, oppida et iurisdictiones, aliaque supradicta, ad eos, ad quos de iure, si disponentes ab intestato decessissent, vel contractus huiusmodi facti non fuissent, pervenire deberent, omnino perveniant.

§ 7. Tabelliones vero et notarios, etiam de numero participantium, et alios quoscumque, instrumenta et scripturas huiusmodi conficientes, et formam huiusmodi non servantes, seu illas Sedi et camerae apostolicae non revelantes, nec exhibentes, poenam falsi, ac privationis nedum exercitii, sed officii et tituli tabellionatus ac notariatus, aliorumque officiorum, quae obtinent, ac perpetuae inhabilitatis ad illa et alia imposterum exercenda, eo ipso incurrere decernimus.

§ 8. Sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§ 9. Iniungentes et mandantes eisdem legatis et vicelegatis, gubernatoribus, ac iudicibus, nunc et pro tempore in toto

¹ Videretur legendum *cadat* (R. T.).

Declaratque et ampliat in permutationibus, donationibus etiam reservato beneplacito Sedis Apostolicae etc.

Contravenientibus poenas infligit et contractus irritat.

Notariis harum alienationum instrumenta conficiendis poenas imponit.

Et ita, et non aliter indicari mandat.

Observantiam huius legis, officialibus iniungit.

CCCII.

Iudices nonnulli regni Portugalliae, dummodo, quae egerunt, revocent, absolventur ab excommunicatione, in quam inciderant¹ ob violatam ecclesiasticam iurisdictionem².

Paulus Papa V,
ad futuram rei memoriam.

Sedes Apostolica, pia mater, nonnullos qui pro suis excessibus in censuras et poenas ecclesiasticas inciderunt, et, eorum exigente contumacia, incidisse declarati sunt, cum res ita in Domino exigit, et iuste fieri posse cernit, eosdem censurarum et poenarum huiusmodi vinculis, interdum sua sponte absolvit, et communioni Ecclesiae restituit, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

§ 1. Sane, cum, sicut non sine animi nostri dolore accepimus, superioribus mensibus Emanuel Vasconcellus regitor, Cosmus Ranghel, Aloysius Macciadus de Govea consilarii de Passo, ac Melchior Pimenta, Aloysius Mendes Barettus, Custodius de Figheredo, ac Nunnius de Fonseca, corone regni Portugalliae, et forsitan alii eiusdem regni iudices, etiam supremorum tribunalium, quorum nomina et cognomina praesentibus haberi volumus pro expressis, ob violatam libertatem et immunitatem ecclesiasticam, certis suis decretis nulliter et de facto editis, et executioni demandatis, iurisdictionem ecclesiasticam venerabilis fratris Octavii episcopi Forsempronensis, iurium et spoliarum camerae apostolicae in praedicto et Algarbii regnis debitorum collectoris generalis, impediendo et perturbando, seu alias eandem libertatem et immunitatem ecclesiasticam, ac eiusdem Octavii episcopi et

Statu Ecclesiastico existentibus, et eorum cuilibet, ut declarationem, extensionem, decretum, inhibitionem, praeceptum, mandatum, statutum, et ordinationem nostram huiusmodi in eodem Statu Ecclesiastico ab omnibus, ad quos spectat, perpetuo observari mandent et faciant; contradictores quoscumque opportunis iuris et facti remediis, appellatione postposita, compscendo.

§ 10. Non obstantibus omnibus et singulis, quae praefati Sixtus et Clemens praedecessores in suis litteris praefatis voluerunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Volumus autem, ut praesentes¹, postquam in valvis ecclesiae Lateranensis, et basilicae Principis apostolorum, nec non in acie campi Florae affixae et publicatae fuerint, quoscumque tam praesentes, quam absentes, et ubicumque etiam extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes, perinde obligent et arcant, ac si unicuique eorum nominatim intimatae fuissent.

§ 12. Ac etiam volumus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum in iudicio et extra habeatur, quae ipsismet praesentibus haberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

§ 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum confirmationis, innovationis, declarationis, extensionis, decretorum, inhibitionis, praecepti, mandatorum, voluntatum, statuti, et ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, etc.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 20 novembris 1617, pontif. an. XIII.

¹ Edit. Main. habet *praesens* (R. T.).

Derogat contrariis.

Publicationem Bullae et eius effectum subneclit.

Transumptis credi iubet.

Sanctio poenalis.

Exordium.

Contra nonnullos regni Portugalliae iudices excommunicationis sententia lata fuerat ob violatam ecclesiasticam iurisdictionem.

¹ Huiusmodi iudices excommunicationi suppedit Paulus in Const. cclxxii, quae incipit: *Ad audientiam* supra pag. 405 h. tom.

² Ex Regest. in Secret. Brev.

CCCIII.

Confirmatio statutorum seu capitulorum confraternitatis coquorum et pasticceriorum sub invocatione Annunciationis beatissimae Mariae Virginis in ecclesia sanctorum Vincentii et Anastasii de Urbe¹.

Paulus Papa V,
ad futuram rei memoriam.

Pias christifidelium confraternitates ad pietatis et christianae charitatis opera exercenda canonice institutas, ut in eorundem piorum operum exercitio confoveantur, specialibus favoribus et gratis libenter prosequimur, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sane, nomine dilectorum filiorum officialium ac confratrum confraternitatis coquorum ac pasticceriorum nuncupatae, sub invocatione Annunciationis beatae Mariae Virginis in ecclesia sanctorum Vincentii et Anastasii regionis Arenulae de Urbe canonice institutae, nobis nuper expositum fuit, quod ipsi pro felici prosperaque confraternitatis huiusmodi directione nonnulla statuta condiderunt, illaque in unum volumen compilata, a² dilecto filio nostro in Urbe vicario in spiritualibus generali approbati et confirmari obtinuerunt, tenoris subsequentis, videlicet:

Capitoli della venerabile Compagnia de' cuochi e pasticciieri di Roma.

(Omittuntur statuta, quia visum est minime necessarium ea recensere).

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, officiales et confratres praedicti statuta huiusmodi, pro firmiori eorum subsistentia ac validitate, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio

¹ De forma aggregandi confraternitates habes in Clem. VIII Const. CCCL *Quaecumque* (in h. nostrâ edit. CCCLXII, tom. XI, pag. 138.

² Praep. a censuimus addendam (R. T.).

Exordium.

Confratres statuta nonnulla edunt.

Ea approbat Paulus.

communiri plurimum desiderent; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut eorum votis in praemissis annuere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, officiales et confratres praedictos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, statuta praedicta apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis.

Clausulae.

§ 3. Ipsaque statuta in eadem confraternitate a modernis, et pro tempore existentibus illius confratribus perpetuo observari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Cum derogatione contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x decembris MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 10 decembris 1617, pontif. an. XIII.

CCCIV.

Nuncio apostolico in partibus inferioris Germaniae committitur visitatio civitatis et dioecesis Bambergensis¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

collectoris iurisdictionem, non sine plurimorum scandalo et Dei offensâ, laedendo, in sententiam excommunicationis latae sententiae contra huiusmodi violatores et transgressores a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis, praesertim litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, inflictam semel et iterum ac forsâ pluries inciderint, ac in eam incidisse declarati, et publice excommunicati, denunciati et aggravati, ac forsâ reggravati fuerint:

§ 3. Nos, eosdem supranominatos et alios praedictos, certis de causis animum nostrum moventibus, paternâ pietate et misericordiâ praevenire volentes, Emanuelem, Cosmum, utrumque Aloysium, Custodium, Melchiorem, et Nunnium praedictos, et forsâ alios, qui ob causam praedictam, et eius occasione, in sententiam excommunicationis latae sententiae quomodolibet inciderunt, et incidisse declarati, ac publice excommunicati, denunciati, aggravati et reaggravati fuerunt, si, et postquam decreta et mandata huiusmodi collectorem, eiusque officiales et ministros ac servientes, nec non dicti Octavii episcopi et collectoris iurisdictionem et auctoritatem, quomodolibet facta, scripta et executioni demandata et seu non demandata revocaverint, ex¹ nunc, prout ex tunc, ab excommunicationis sententiâ seu sententiis, etiam a dicto Octavio episcopo et collectore seu eius delegato latis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, absolvimus et totaliter liberamus.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIV novembris MDCXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 24 novembris 1617, pontif. an. XIII.

¹ Edit. Main. legit et pro ex (R. T.).

Venerabili fratri Antonio episcopo Vigiliensi, nostro et Sedis Apostolicae in partibus inferioris Germaniae nuncio,

Paulus Papa V.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cupientes ad animarum salutem, divinumque cultum promovendum, civitatem et dioecesim Bambergensem auctoritate nostrâ apostolicâ visitari: motu proprio et ex certâ scientiâ, ac maturâ deliberatione nostris, tibi, de cuius integritate, prudentiâ, doctrinâ, et catholicae religionis zelo plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus et mandamus, ut quamprimum fieri poterit, tamquam noster et Apostolicae Sedis delegatus tam metropolitanam quam collegiatis et alias quascumque ecclesias ac monasteria tam virorum quam mulierum quorumcumque etiam Mendicantium Ordinum, etiam quocumque immunitatis et exemptionis privilegio suffulta, ac nobis et Apostolicae Sedi mediate vel immediate subiecta, in civitate et dioecesi praedictâ existentia, eorumque capitula, conventus, universitates et collegia, ac illorum superiores et personas, etiam similiter exemptas, dictaeque Sedi immediate subiectas, quoties tibi videbitur, auctoritate nostrâ visites, ac in illorum statum, formam, regulas, instituta, regimen, statuta, consuetudines, vitam, mores, ritus et disciplinam, tam coniunctim quam divisim, ac tam in capite quam in membris, diligenter inquiras; necnon, evangelicae et apostolicae doctrinae, sacrorumque canonum, et generalium conciliorum decretis, ac sanctorum patrum traditionibus atque institutis inhaerendo, et prout occasio, rerumque qualitas exegerit, quaecumque mutatione, correctione, emendatione, convocatione et renovatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoveris, reformes, mutes, corrigas ac etiam de novo

Deputatio nunciis apostolici in visitationem civitatis et dioecesis Bambergensis ad ea peragenda, quae hic recensentur.

Eos absolvit Paulus dummodo, quae egerunt, revocent.

Derogat obstantibus.

condas, condita sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis non repugnantia confirmes, abusus quoscumque tollas, regulas, institutiones et ecclesiasticam disciplinam, ac in primis divinum cultum ubicumque exciderint modis congruis restituas et reinteges, praedicti Concilii Tridentini decreta, ubi nondum introducta sunt, proponas, et custodiri praecipias, ipsasque personas, tam seculares quam regulares etiam exemptas et subiectas, ut praefertur, ad debitum et honestum vitae modum, ac ad statum sacris canonibus et dicto Concilio Tridentino conformem revoces, et, quidquid statueris et ordinaveris, observari facias, inobedientes et contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione postposita, ac quibusvis subterfugiis, reclamacionibus, protestacionibus, atque recursibus prorsus cessantibus et remotis, iuxta eiusdem Concilii Tridentini decreta, compescas, cogas et compellas.

Concessio opportunarum facultatum.

§ 2. Nos enim tibi praemissa et quaecumque alia circa visitationem huiusmodi necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, auctoritate praedicta, tenore praesentium, plenam et absolutam facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

Graviora negotia ad Sedem Apostolicam deferenda.

§ 3. Si qua¹ autem graviora in huiusmodi visitatione repereris, volumus, ut ea, necnon informationes omnes in huiusmodi visitatione sumendas, sub tuo sigillo clausas, ad nos quamprimum diligenter transmittas, ut quod in illis statuendum sit, maturâ consultatione adhibita, decernamus.

Obedientia et praestanda.

§ 4. Mandantes propterea omnibus et singulis ecclesiarum et monasteriorum ac locorum regularium huiusmodi superioribus, quocumque nomine nuncupatis, et

¹ Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

personis quibuscumque, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in praemissis omnibus et singulis prompte pareant et obediant, tuaque salubria monita et mandata suscipiant humiliter, et efficaciter adimplere procurent: alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§ 5. Insuper, ut uberior salutis animarum fructus proveniat, tibi, ut quaecumque personas civitatis et dioecesis praedictarum, pauperes dumtaxat et catholicas, quae propriis manibus victum quaerunt, quae tertio et quarto consanguinitatis seu affinitatis gradibus coniunctae, seu se attinentes, matrimonia invicem, sive scienter sive ignoranter, contraxerint, etiamsi carnali copulâ consummaverint, si abs te veniam humiliter petierint, ab incestus reatu et excessibus huiusmodi, ac excommunicationis, aliisque sententiis et poenis ecclesiasticis et temporalibus per eos propter praemissa incursis, impositâ cuique eorum, propter incestum huiusmodi, arbitrio tuo poenitentia salutari, in utroque foro absolvere, et cum illis, ut (impedimentis tertii et quarti consanguinitatis seu affinitatis graduum huiusmodi, et constitutionibus ac ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque non obstantibus) matrimonium inter se publice, servatâ formâ dicti Concilii, de novo contrahere, et in facie Ecclesiae solemnizare, et in eo, seu in contracto aliâ rite matrimonio, quoad vixerint, remanere libere et licite valeant, dummodo mulieres propter hoc raptae non fuerint, dispensare, distantiam vero tertii gradus huiusmodi respectu quarti eis non ob stare declarare, prolesque exinde susceptas et suscipiendas legitimas decernere atque nuntiare. Ac etiam iis, qui per haereticos illarum partium, et aliis similiter, qui ante

Concessio nonnullarum facultatum specialium.

legitimam aetatem, de beneficiis ecclesiasticis nulliter et de facto provisi fuerint, beneficia ipsa illis, dummodo tamen haeresi non adhaeserint, et aliâ idonei, ac in aetate legitimâ constituti existant, de novo, dictâ auctoritate, conferre, et de illis etiam providere, illisque quoscumque fructus, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta, ac etiam distributiones, per eos ex eis indebite perceptos¹, gratiose remittere et condonare. Praeterea cum quibusvis clericis et personis secularibus et regularibus civitatis et dioecesis praedictarum super irregularitatibus ex delictis occultis, praeterquam ex homicidio voluntario, contractis, et exceptis aliis deductis ad forum contentiosum, ita quod nondum promoti, omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si aliâ idonei reperti fuerint, nec aliud illis canonicum obstet impedimentum, ac servatis servandis, suscipere, et tam ipsi quam alii in susceptis tamen rite ordinibus huiusmodi, etiam in altaris ministerio, ministrare, ac quaecumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica, cum curâ et sine curâ, se invicem compatentia, recipere, et illa, ac per eos aliâs canonice obtenta, quoad vixerint, retinere libere et licite valeant, pariter dispensare possis et valeas, auctoritate et tenore praedictis facultatem impertimur.

Derogatio contrarium.

§ 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, et aliorum locorum regularium Cisterciensis et Praemonstratensis necnon Cluniacensis etiam congregationis Busteldrensis, et aliorum Ordinum, quorum illa extiterint (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis

¹ Aptius legeretur *perceptas* vel *percepta* (R. T.).

quoque, indultis, etiam mare magnum nuncupatis, et litteris apostolicis, illis eorumque capitulis, conventibus, superioribus, et quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv ianuarii mdcxviii, pontificatus nostri anno xiii.

Dat. die 4 ianuarii 1618, pontif. anno xiii.

CCCV.

Confirmatio concordiae et transactionis inter clerum et communitatem, ac homines civitatis Neapolitanae initae super quorundam vectigalium impositione¹.

Paulus Papa V,
ad futuram rei memoriam

Aliâs pro parte dilectorum filiorum cleri civitatis Neapolitanae nobis exposito, quod cum in impositione gabellae unius tarenis super tumulto farinae aliâs per communitatem et homines dictae civitatis factâ, ad evitandas fraudes, quae sub nomine ecclesiasticorum committi poterant, eandem

Paulus facultatem nuncio apostolico concesserat partes concordandi super re, de qua agitur.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

gabellam ab omnibus tam secularibus quam ecclesiasticis indifferenter, nostram tamen et Apostolicam Sedem super hoc suffragante licentia, exigere opus esset; huiusmodi memoriae Octavii cardinalis Aquavivae ecclesiae Napolitanae ex concessione et dispensatione apostolica praesul, ut immunitati cleri praedicti consuleretur, in vim facultatis apostolicae auctoritate sibi concessae, cum communitate et hominibus praedictis egerat, ut summa mille ducatorum monetae illarum partium per eandem communitatem et homines praedictos clero praedictae civitatis occasione gabellae huiusmodi annuatim solveretur, citra tamen praedictum facultatis summam huiusmodi augendi vel minuendi, constituto de cleri praedicti numero: et in eadem expositione subiuncto, quod clerus praedictus summam mille ducatorum ducatorum huiusmodi, non solum pro futuro, sed etiam pro praeterito augeri debere praetendebant, et communitas ac homines praedicti, ultra praedictam, duas alias gabellas, unam videlicet alterius praeter unius grani ad rotulum alias impositam, seu eius augmentum, et alteram unius carlini super tumulo farinae ab iis dumtaxat, qui panem domi faciunt, exigendi, imposuerant: et illas, accedente pariter nostra et Sedis Apostolicae licentia, ab iisdem clero et ecclesiasticis personis exigere, et, ad evitandas etiam fraudes, ratam certam eisdem restituere, ut praefertur, intendebant, unde eos ad aliquam super hoc transactionem cum dictis communitate, et hominibus devenire necesse erat: nos, eiusdem cleri indemnitati consulere volentes, per nostras in simili forma Brevis expeditas litteras, venerabili fratri Paulo Emilio archiepiscopo Amalphytano, nostro et Apostolicae Sedis in regno Neapolis nuncio, ut super summam pecuniarum primodictae gabellae eidem clero et personis ecclesiasticis debitam tam

pro praeterito quam debendam pro futuro, necnon super duabus aliis gabellis praedictis, illarumque exactione, accedente licentia nostra et dictae Sedis faciendam, cum eisdem communitate et hominibus ratione ratae per eos dictis clero et ecclesiasticis personis, ad evitandas fraudes, ut praefertur, restituendae, transigere et concordare libere et licite valeret, apostolicam auctoritate facultatem¹ concessimus et impertiti sumus; ac per alias nostras in eadem forma Brevis expeditas litteras summam quinque millium ducatorum ex rata gabellae, seu eius augmenti alterius grani ad rotulum, quae ab ecclesiasticis personis secularibus et cuiusvis Ordinis, quantumvis exempti, regularibus, ut praefertur, exigeretur, et eis redderetur, seu exigi, et reddi deberet, fabricae basilicae Principis apostolorum de Urbe applicavimus, prout in dictis litteris,² quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Paulus Emilio archiepiscopus, tam suo quam cleri ac communitatis et hominum praedictorum nominibus, nobis nuper exponi fecit, ipse, in vim litterarum nostrarum praedictarum, ad certam cum dictis communitate et hominibus (tam super summam pecuniarum primodictae³ unius tarenis super tumulo farinae, eidem clero et personis ecclesiasticis debitam pro praeterito et debendam pro futuro, quam super duabus aliis, alterius scilicet praeter unius grani ad rotulum alias impositam, seu eius augmenti, ac unius similiter carlini super tumulo farinae gabellis praedictis,

¹ Turbatissime omnino edit. Main. habet *facultatem pro facultatem* (R. T.).

² Nec primae nec secundae huiusmodi litterae in *Bullario* leguntur (R. T.).

³ Haec aliquid deesse videtur: ex. g. occasione gabellae (R. T.).

Nuncius eoncordiam iniuri curat, quae summarie refertur.

ab iis tantum personis ecclesiasticis, a quibus antea exigi consueverunt, ac in infrascripta transactione et concordia comprehensis, dumtaxat exigendis, ratione ratae per eosdem communitatem et homines clero et ecclesiasticis personis tam secularibus quam regularibus, ut praefertur, restituendae) transactionem et concordiam (cum nonnullis pactis, conventionibus et conditionibus, licitis et honestis, ac inter ceteras, ut summa quinque millium ducatorum huiusmodi ex rata gabellae, seu eius augmenti, alterius grani ad rotulum, fabricae huiusmodi per nos, ut praefertur, applicata, eidem Paulo Emilio archiepiscopo persolveretur, ac transactionis et concordiae huiusmodi confirmatio a nobis et Apostolica Sede per praedictum Paulum Emilius archiepiscopum obtineatur) de dilecti filii Fabritii Caraccioli eiusdem cleri procuratoris expresso consensu devenerit, prout in instrumento publico, seu scripturis desuper confectis, plenius dicitur contineri:

Eamque petit confirmari.

§ 3. Nobis propterea dictus Paulus Emilio archiepiscopus humiliter supplicari fecit, ut concordiam et transactionem praedictas, pro firmiori earum validitate et subsistentia, apostolicae nostrae confirmationis robore communire, de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmat Pontifex.

§ 4. Nos igitur, clerum ac communitatem et homines praedictos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, transactionem et concordiam huiusmodi, apostolicam auctoritate, tenore

praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris et quam facti quosvis alios defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; decernentes concordiam et transactionem praedictas ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari: sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Insuper eidem Paulo Emilio archiepiscopo, deputatos a communitate et hominibus praedictis, qui gabellas huiusmodi, seu alterius augmentum, ut praefertur, dumtaxat a dictis personis ecclesiasticis, ante licentiam a Sede Apostolica obtentam, exegerunt, si hoc ab eo humiliter petierint, ab excommunicationis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis per eos praemissorum occasione quomodolibet incursis, iniunctam illis poenitentiam salutari, auctoritate nostram absolventi et totaliter liberandi, dictasque poenas illis remittendi et condonandi, ac eos in pristinum et eum, in quo, antequam praemissa committerent, quomodolibet errant, statum restituendi, reponendi et plenarie reintegrandi, facultatem, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et impertimur.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis, quae in eisdem litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x februarii MDCXVIII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 10 februarii 1618, pontif. an. XIII.

Facultatemque eidem nuncio tribuit eos absolventi, qui vactigal quoddam ab ecclesiasticis exegerant sine beneplacito Sedis Apostolicae.

Obstantia tollit.

CCCVI.

Mandatur nuncio apostolico apud Sabaudiae ducem, ut deputet episcopum Gebennensem in visitatorem generalem ecclesiarum et monasteriorum et aliorum locorum piorum in toto ducatu Sabaudiae¹.

Venerabili fratri Petro episcopo Saonensi, nostro et Apostolicae Sedis apud dilectum filium nobilem virum Carolum Emanuelem Sabaudiae ducem nuncio,

Paulus Papa V.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Onerosa pastoralis officii cura nullo suffragio meritorum nobis ex alto commissa postulat, ut ad ea vigilantiae nostrae partes propensius impendamus, per quae ecclesiarum, monasteriorum, ac locorum piorum quorumlibet felici ac prospero personarum in eis Altissimo famulantium statui opportune provideatur, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Mandatum de quo in rubrica.

§ 1. Hinc est, quod nos, ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum in ducatu Sabaudiae existentium felici regimini consulere volentes, motu proprio et ex certa scientia ac mera deliberatione nostris, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut venerabilem fratrem modernum episcopum Gebennensem in nostrum et Sedis Apostolicae generalem et specialem visitatorem, in toto ducatu Sabaudiae ditionis dilecti filii nobilis viri Caroli Emanuelis ducis praedicto, auctoritate nostra apostolica constituas et deutes, cum facultate omnes et singulas tam cathedrales quam collegiatis, parochiales et alias quascumque, cum cura et sine cura, ecclesias, nec non cappellanias, et beneficia ecclesiastica, etiam ruralia, et quaecumque alia quovis nomine nuncupata, aut qualificata, etiam de iure patronatus laicorum, cuiuscumque dignitatis, status et conditionis ii sint, hospi-

talia, oratoria, confraternitates, societates, seu scholas etiam laicorum et disciplinatorum, ac alias quomodolibet appellatas, eorumque capitula, universitates, archidiaconos, praepositos, archipresbyteros, vel alias dignitates, etiam maiores post pontificalem vel principales in collegiatis, ac personatus et officia obtinentes, canonicos, rectores, portionarios, presbyteros, beneficiatos, clericos et quocumque nomine nuncupatos superiores et personas cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentes, aut quovis officii nomine et titulo praeditos et praedita, etiam exemptos et exempta, ac nobis et Apostolicae Sedi immediate subiectos et subiecta, ac quocumque immunitatis et exemptionis privilegio suffultos et suffulta, nec non ecclesias, cappellas, oratoria, ac domus, monasteria et conventus, ac personas quascumque monialium, ac etiam virorum regularium Ordinariis locorum subiectorum dumtaxat, quoad viros regulares videlicet cuiuscumque Ordinis et instituti, etiam Mendicantium, quocumque privilegio et indulto suffultorum, per se ipsum auctoritate nostra praedicta visitandi, ac tam in capite quam in membris reformandi, errata corrigendi, ac deformata in melius reponendi, ac ad debitam normam restituendi, nec non (evangelicae et apostolicae doctrinae, sacrorumque canonum et generalium conciliorum et praesertim Tridentini decretis, et sanctorum patrum traditionibus, et regularibus monasteriorum et Ordinum huiusmodi institutis a Sede praedicta confirmatis, inhaerendo, et non aliis), prout occasio, rerumque qualitas exegerit, quaecumque mutatione, correctione, emendatione, renovatione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoverit, reformandi, mutandi corrigendi, ac etiam de novo condendi, condita, sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis et regularibus in-

stitutis praedictis non repugnantia, confirmandi, abusus quoscumque tollendi, bonas et laudabiles institutiones, ac in primis divinum cultum, monasticamque disciplinam et observantiam regulares, ubicumque exciderint, modis congruis etiam restituendi, si aliquos in aliquo delinquentes repererit, eos iuxta canonicas sanctiones, et regularia Ordinum praedictorum instituta puniendi et castigandi, contradictores quoslibet et rebelles, eisque auxilium vel favorem publice vel occulte, directe vel indirecte, quovis quaesito colore, ingenio vel praetextu praestantes, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis extiterint, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, cogendi et compellendi, aliaque in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, dicendi et exequendi; mandando propterea omnibus et singulis, ad quos spectat, ut eidem episcopo Gebennensi in praemissis omnibus et singulis prompte pareant et obediant, eiusque salubria monita et mandata suscipiant humiliter, et efficaciter adimplere procurent; alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tulerit seu statuerit in rebelles, ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Graviora negotia ad Sedem Apostolicam deferenda.

§ 2. Voluntas autem, ut, si qua¹ graviora in huiusmodi visitatione repererit, illa, nec non informationes et processus omnes in huiusmodi visitatione sumendas et faciendos, sub suo sigillo clausas et clausos, ad nos quamprimum diligenter transmittat, ut quod in illis statuendum sit, maturam consultatione adhibita, decernamus.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, nec non in universalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel

specialibus constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum et locorum regularium quorumcumque, et Ordinum quorum fuerint (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis), statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus ad unum annum tantum et interim ad beneplacitum nostrum duraturis.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI aprilis MDCXVIII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 21 aprilis 1618, pontif. anno XIII.

CCCVII.

Ecclesiasticis regni Castellae mandatur, quaedam extraordinaria subsidia regi solvant intra sexennium pro religionis catholicae defensione¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum regi catholico

Paulus Papa V.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelus, ac singularis in apostolicam Sedem devotio, aliaque catholici cognomine optimo iure insigniti regis praeclara merita, quae in maiestate tua caelesti gratia resplendent, plane exigunt.

Exordium a regina petrum.

¹ Edit. Main. semper legit *si quae* (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ut subsidia pro eiusdem fidei defensione a tuis subditis prompte tibi oblata, quantum cum Domino possumus, adiuvemus.

Latei regi Castellae quaedam subsidia extraordinaria regi offerunt.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, subditi regnorum tuae coronae Castellae in novissimis comitiis sive curiis habitis (animadvertentes maiestatem tuam, pro eiusdem religionis defensione et obedientiae erga S. R. E. conservatione in tuis et exteris ditionibus et regnis, gravissimis assidue sumptibus urgeri, tuaque aeraria pene exhausta, ita ut, nisi aliquo eorumdem subditorum extraordinario subsidio subleveris, eosdem sumptus in tam laudabilem, Deo gratam, et Reipublicae Christianae utilem causam convertendos¹ diutius ferre difficile possis) quaedam superadditionalia nuncupata servitia sive subsidia², quae in totum summam decem et octo millionum nummorum aureorum conficere debeant, ex gabellâ Sisa nuncupatâ super vino, musto, aceto, aquato, oleo, et carnibus in dictis regnis colligendâ, consumendâ, et imponendâ³, non solum per ementes et vendentes solvendâ, sed etiam per eos, qui percipiunt oleum et vinum ex propriis terrenis, aut affictibus, aut emunt in uvis, aut olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu aliâs ex quovis alio reddito et introitu habent et consumunt, praestare prompte obtulerint, omnesque laici, cuiuscumque gradus, status, conditionis et praecminentiae eadem subsidia contribuere, et gabellam solvere debeant, neque ullus immunis futurus⁴ sit, aut exemptus, tuaque maiestas nobis haec significaverit:

¹ Edit. Main. legit *convertendi* (R. T.).

² De huiusmodi subsidiis vide etiam analogam Const. cclxv Clem. VIII in tom. xi, pag. 154; et Const. lxxxv eiusdem Pauli V in eodem tom. xi, pag. 439 (R. T.).

³ Videretur potius legendum: *colligendis et consumendis imponendâ* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *futuris* (R. T.).

§ 2. Nos, promptam et devotam eorumdem regnorum et subditorum tuorum in te voluntatem, qui facultates suas pro catholica religione conferre intendunt, commendantes, quia, sicut etiam accepimus, si tantummodo laici subsidia huiusmodi contributorent, et gabellam seu Sisa praedictam solverent, nimis longo tempore summa praedicta conficeretur, et laicorum facultates ad summam huiusmodi decem et octo millionum, ut praefertur, aliter conficiendam minime suppetunt, eadem subsidia per ecclesiasticas personas adjuvanda, ut infra sequitur, existimavimus.

§ 3. Motu igitur proprio ac maturâ deliberatione nostris, et de apostolica potestatis plenitudine, omnes et singulas ecclesiasticas personas, tam seculares quam cuiuscumque Ordinis, etiam exempti et Apostolicae Sedi immediate subiecti, regulares, nec non monasteria utriusque sexus, conventus, et collegia, ac ecclesiarum capitula regnorum Castellae praedictorum, ac in eisdem regnis commorantia et consistentia, ad conferendum et contribuendum proportionabiliter, et non aliâs, prout laici in dictis subsidiis, mediante solutione gabellae seu Sisa eorumdem subsidiorum causâ super vino, musto, aceto, aquato, oleo et carnibus in praedictis regnis colligendis et consumendis imponendae, seu forsâ impositae, durante tamen sexennio proximo dumtaxat, et non ultra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praedictas rerum species, quas ex propriis terrenis, seu decimis, aut aliis quibuscumque redditibus propriis per se, vel per alios, etiam affictuarios suos, vel etiam ex eleemosynis percipiunt, et pro divino cultu ac propriis et familiarum suarum usibus consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint) decernimus et declaramus; ita tamen, quod, si ante sexennii huiusmodi finem praedicta

Ad quae praestanda cum eorum vires minime suppetant;

Paulus ab ecclesiasticis quos praestari mandat intra sexennium.

summa decem et octo millionum nummorum aureorum confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictam gabellam, seu Sisa, ut praefertur, solvere non debeant, ac praesens gratia eo ipso expiret.

Recusantes ab Ordinariis vult compelli.

§ 4. Decernentes, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti recusantes, opportunis iuris et facti remediis, adhibitâ tamen Ordinariorum ecclesiasticorum locorum auctoritate (non autem per exactores eiusdem gabellae, seu Sisa, neque per quoscumque iudices aut ministros seculares, aut coram eisdem iudicibus, et ministris secularibus, sub poenâ excommunicationis maioris, nec non aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto incurrendis, conveniri nullo modo debeant, sed coram praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum), compelli valeant.

Ita tamen, ut praeter concessionem non graventur.

§ 5. Quibus Ordinariis districte praecipiendo mandamus, ut, divini iudicii memores, ne ecclesiastici indebite, et plusquam laici, nec ultra continentiam nostrarum litterarum graventur, super quo eorumdem etiam Ordinariorum conscientiam oneramus, omnino provideant, et contra eosdem ecclesiasticos recusantes et regulares et exemptos ac nobis et Apostolicae Sedi immediate subiectos, ad quamcumque simplicem eorumdem exactorum requisitionem, exequentive, quamcumque appellatione remotâ, auctoritate nostrâ procedant.

Et pecuniae colligendae in praescriptis usibus dumtaxat convertantur.

§ 6. Volumus autem, ut pecuniae ex praedicto subsidio² et gabellâ, seu Sisa, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis percipiendâ, in alios usus, quam catholicae religionis defensionis et obedientiae conservationis erga Romanam Ecclesiam, pro quibus, ut praefertur, contribuuntur, nul-

¹ Edit. Main. legit *eiusdem* (R. T.).

² Edit. Main. habet *ex praedicti subsidii et gabellâ* (R. T.).

latenus convertantur, super quo maiestatis tuae conscientiam oderamus.

§ 7. Non obstantibus regnorum praedictorum statutis et consuetudinibus, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in quibusvis generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis, et aliis praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII augusti MDCXVIII, pontificatus nostri anno XIV.

Dat. die 8 augusti 1618, pontif. an. XIV.

Derogat obstantibus.

Transumpta creff. subet.

CCCVIII.

Indultum fratribus Ordinis Eremitarum sancti Augustini regni Valentiae, et capitulo cathedralis ecclesiae Valentinae, venerabilem Thomam a Villanova, olim eiusdem ecclesiae archiepiscopum, appellandi Beatum, officiumque ac missam celebrandi die XVIII septembris¹.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. In Sede Principis apostolorum nullis licet nostris suffragantibus meritis a Domino constituti, piis fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

§ 1. Sane pro parte dilectorum filiorum prioris generalis et aliorum superiorum nec non fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini nobis nuper expositum fuit, quod bonae memoriae Thomas a Villanova, eiusdem Ordinis, dum vixit, professus, ac archiepiscopus Valentinus, multis eximiis virtutum, gratiarum, ac miraculorum donis a Domino illustratus fuit; quapropter non solum universus Ordo praedictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, ac venerabilis frater Isidorus archiepiscopus Valentinus, nec non dilecti filii capitulum cathedralis ecclesiae Valentinae, ac deputati, electi, et syndici regni et civitatis Valentiae nobis humiliter supplicari fecerunt, ut, donec canonizationis honorem, quem dicto Thomae a Villanova, ob eius excellentia merita, aliquando divinam adspirante gratiam habitum iri sperant, ab Apostolica Sede impetrent, idem Thomas a Villanova Beatus vocari, ac de eodem officium et missa, ut infra, recitari possit.

§ 2. Quare nos, re prius per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales

¹ Ex regist. in Secret. Brev.

sacris ritibus praepositos¹, quibus eam examinandam mandavimus; mature discussa, de eorumdem cardinalium consilio, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut ipse bonae memoriae Thomas a Villanova in posterum Beatus nuncupari, atque singulis annis die decima octava septembris in toto regno Valentiae a religiosis eiusdem Ordinis sancti Augustini, tam fratribus quam monialibus, et in civitate Valentina, ubi eius corpus requiescere asseritur, et dioecesi Valentina, cuius per undecim annos archiepiscopus fuit, ut praefertur, ab omnibus utriusque sexus regularibus personis, et etiam presbyteris et clericis secularibus, de eo tanquam de Beato iuxta rubricas breviarii et missalis romani de communi confessoris pontificis officium recitari et missa celebrari respective libere et licite valeant, apostolicam auctoritate, tenore praesentium perpetuo concedimus et indulgemus.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII octobris MDCXVIII, pontificatus nostri anno XIV.

Dat. die 7 octobris 1618, pontif. an. XIII.

CCCIX.

Extensio indulti recitandi officium beati Philippi Beniti Ordinis fratrum Servorum beatae Mariae pro regularibus et secularibus civitatis Tudertinae².

¹ Edit. Main. legit *praepositis* (R. T.).

² Alia duo de hac re eiusdem Pauli V Brevia et Leonis X indultum quae suis locis relata non fuerunt, haec adiiciuntur (R. T.).

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Domini nostri Iesu Christi, qui servos suos aeternae gloriae praemio donat in caelis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ex iniuncto nobis pastoralis officii debito libenter procuramus, ut eorumdem servorum Christi honos et veneratio in terris promoveatur; ideoque fidelium votis, quae peculiarem erga illos cultum respiciunt, favorabiliter annuimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 2. Sane, nomine dilectorum filiorum communitatis et hominum civitatis nostrae Tudertinae¹, ac Aurelii Raphaelis Ordinis fratrum Servorum beatae Mariae procuratoris generalis, nobis nuper expositum fuit, quod ipsi ex singulari, quem erga beatum Philippum Benitium eiusdem Ordinis professorem gerunt, devotionis affectu, ac aliis ad augendam fidelium erga illum devotionem, officium de eodem beato Philippo, aliis a nobis per nostras in simili forma Brevis sub die XII octobris MDCVI expeditas litteras approbatum², in praedicta civitate, ut infra, recitari posse summopere desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut de opportunam sibi in praemissis licentiam providere de benignitate apostolica dignamur.

§ 3. Nos igitur, piis communitatis et hominum nec non Aurelii Raphaelis praedictorum votis huiusmodi annuere, illosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dum-

¹ Edit. Main. habet *Tudertina* (R. T.).

² Hae litterae paulo post sequuntur (R. T.).

taxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, ut in civitate praedicta tantum, ubi eiusdem beati Philippi corpus, ut asseritur, asservatur, officium de dicto beato Philippo, per nos, ut praemittitur, approbatum, ab omnibus tam secularibus quam regularibus personis publice, privatimque in die eius obdormitionis in Domino recitari libere et licite valeat, apostolica auctoritate, tenore praesentium, licentiam et facultatem perpetuo concedimus et impertimur.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die XXIV octobris MDCXVIII, pontificatus nostri anno XIV.

Dat. die 24 octobris 1618, pontif. an. XIV.

Indultum a Leone Papa X fratribus eiusdem Ordinis concessum, ut pro Beato venerari possint Philippum Benitium dicti Ordinis olim professorem; eiusque festum die XXIII augusti sub duplici officio quotannis celebrare.

Leo Papa X,

Dilectis filiis priori generali et fratribus Ordinis beatae Mariae Servorum, sub regula sancti Augusti, salutem et apostolicam benedictionem.

Exposuit nobis nuper dilectus filius noster Antonius tituli sanctae Praxedis presbyter cardinalis Ordinis vestri protector, ex parte vestra, quod tempore, quo institutus fuit Ordo vester fratrum beatae Mariae Servorum sub regula sancti Augustini, beatus Philippus patria Florentinus, ex gente Benitia, trans Arnun, tunc prior generalis eiusdem Ordinis, velut gemma rutilans, doctrinam, humilitate,

Quibuscumque non obstantibus.

B. Philippus Benitius, Ordinis Servorum Beatae Mariae, ante et post obitum miraculis clarus.

moribus, ieiuniis, abstinentiâ, plurimisque miraculis Ordinem ipsum illustravit, tam eo in humanis agente, quam etiam vitâ funeto, ob plurima miracula, quae (ut creditur) intercessione ipsius beati Philippi, pluribus in locis operatus est Altissimus, et praesertim Tuderti, ubi eius corpus summâ cum veneratione quiescit, et pro Beato habitus est, et praesens habetur et colitur;

Ideo supplicatur Leoni ut Ordo in suis ecclesiis possit eius officium celebrare tamquam Beati.

§ 1. Et propterea pro devotionis affectu summopere desideratis, instanterque efflagitatis, in vestris ecclesiis et oratoriis utriusque sexus dictum Philippum pro Beato, ac Deo dilecto, orationibus et officiis, ac missarum celebrationibus, tam publice quam private, venerari, ac preces effundere ut apud Deum pro vobis intercedere dignetur;

Ac in die obitus ipsius duplex festum itidem celebrare.

§ 2. Ac etiam, quod in die obitus dicti beati Philippi liceat vobis a primis vespere usque ad secundas vespere inclusive, per omnes ecclesias, monasteria, seu domos fratrum et monialium dicti Ordinis vestri, ipsi beato Philippo festum duplex, cum campanis et luminibus et aliis caeremoniis in festo duplici fieri solitis, celebrare seu celebrari facere posse absque superstitione, seu quasi idololatriae notâ;

Leo Pontifex utrumque concedit.

§ 3. Quare idem cardinalis, qui, ut praefertur, Ordinis vestri protector existit, et de praemissis ex mandato nostro ad plenum se informavit et nobis retulit, ac humiliter supplicavit, ut vestro pio desiderio annuere dignaremur. Nos itaque, eiusdem Antonii cardinalis et vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, ut, donec ad canonizationem ipsius Philippi devenit fuerit, cui ad praesens diversis arduis negociis praepediti vacare non possumus, in quibuscumque ecclesiis, domibus, monasteriis monialium, oratoriis utriusque sexus, totius Ordinis vestri tantum, tam in Italia, quam extra, in quibuscumque locis consistentibus, liceat

vobis absque aliqua superstitionis vel quasi idololatriae notâ ac conscientiae scrupulo venerari, et in ecclesiis domorum ad eundem Philippum, ut pro vobis apud Deum intercessor existat, in orationibus et officiis, ac missarum solemnibus, preces tam publice quam private seu secrete fundere, vosque ipsius orationibus commendare, ac etiam quod a primis vespere ad secundas vespere inclusive diei ipsius Philippi obitus (qui erit die xxiii mensis augusti) sub duplici festo Confessoris, cum candelis, campanis, antiphonis, versiculis, orationibus, ceterisque caeremoniis in festo duplici fieri solitis adhibitis, celebrare possitis et valeatis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de specialis dono gratiae concedimus.

§ 4. Constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim felicitis recordationis Alexandri III et Innocentii III praedecessorum nostrorum, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 5. Et quoniam difficile foret, praesentes litteras ad diversas mundi partes transmittere, volumus et earundem praesentium tenore decernimus, quod illarum transumptis, manu publici notarii subscriptis, et sigillo protectoris dicti Ordinis, aut prioris generalis eiusdem munitis, ea prorsus fides adhibeatur; quae eisdem praesentibus adhiberetur, si exhibitae forent vel ostensae.

Exemplis huius constitutionis credi iubet.

§ 6. Volumus autem, quod per praemissa praefatus Philippus in catalogo Sanctorum annumeratus et canonizatus publice minime censeatur.

Declaratio quod haec licentia non habeat vim canonizationis.

Datum Florentiae, sub annulo Piscatoris, die xxiv ianuarii MDXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 24 ianuarii 1516, pont. anno III.

Sequitur ampliatio dicti indulti, scilicet quod lectiones propriae dicti Beati in

matutinis recitari possint, prout etiam officium de Beata Virgine singulis diebus sabbati non impeditis.

Paulus Papa V,

Dilectis filiis priori generali ac fratribus Ordinis Servorum beatæ Mariae, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Eximia Ordinis vestri in Deum pietas, et singularis devotio quam in primis erga beatissimam Virginem, cuius obsequiis ex praedicti vestri Ordinis instituto praecipue obstricti estis, deinde erga beatum Philippum Benitium, qui eiusdem Ordinis, dum vixit, prior extitit generalis, et illum, qui fuit vitae sanctitate, suo nomine illustrat ac decorat, vos gerere accipimus, ac venerabilis fratris nostri Hieronymi episcopi Albanensis cardinalis Asculani nuncupati, dicti Ordinis apud nos et Apostolicam Sedem protectoris, preces ac merita iure postulant, ut in his, quae ad ipsius beatissimae Virginis venerationem augendam, et ad beati quoque Philippi memoriam in vestro Ordine honorificentius recolendam pertinent, piis votis vestris libenter annuamus.

Leo X concessit Ordini quod sub duplici officio beati Philippi Benitii festum celebrare possit, ut supra in eius constitutione.

§ 1. Cum itaque vobis felicitis recordationis Leo Papa X praedecessor noster, eundem beatum Philippum honorare studens, duplex de eodem officium vos agere voluerit: nos eundem beatum virum amplius honorificare cupientes, supplicationibus vestro nomine per dictum Hieronymum episcopum et cardinalem nobis humiliter porrectis inclinati,

Et hic Pontifex indulget, ut lectiones proprias dicti Beati in matutinis recitari possint.

§ 2. Vobis, ut in quibuscumque vestri Ordinis ecclesiis in matutinis officiis, quod de beato Philippo ex indulto dicti Leonis praedecessoris recitare soletis, lectiones proprias infrascriptas, ex vitâ ipsius beati Philippi per approbatos auctores descriptâ desumptas, ac iussu nostro per venerabilem fratrem Hieronymum praedictum Ascula-

1 Edit. Main. habet dictis (R. T.).

num, ac dilectos filios nostros Caesarem Baronium, Robertum Bellarminum, et Hieronymum Pamphilium nuncupatos, S. R. E. cardinales, examinatas et approbatas, recitare libere et licite possitis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Ac praeterea, quoniam, ut dictae preces pariter continebant, officium beatissimae Virginis ex antiquo vestri Ordinis more, usque ad reformationem brevii felicitis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri iussu factam, recitare consuevistis, et eandem laudabilem consuetudinem renovare desideratis, religiosi desiderii vestris huiusmodi annuentes, ut diebus sabbati, aliquo festo duplici aut vigiliâ de praecepto non impeditis, et exceptis sabbatis Adventus et Quadragesimae, officium solemne, cum novem lectionibus, de beatissimâ Virgine agere, et, illud agendo, divini officii obligationi satisfacere, perinde ac si officium sabbati ageretur, similiter libere et licite valeatis, auctoritate et tenore praesentis, pariter concedimus et indulgemus.

Prout etiam officium solemne de beata Virgine singulis sabbatis non impeditis.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac novi brevii romani editione, ceterisque contrariis quibuscumque.

Quibuscumque non obstantibus.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, manu prioris, seu vicarii generalis, ac sigillo vestri Ordinis obsignatis, eadem fides, quae ipsis praesentibus haberetur, ubique locorum habeatur. Lectionum vero, etc. (Omittuntur Lectiones, quia legi possunt in Breviario Romano).

Exemplorum fides.

Datum Romae, apud S. Marcum, die xii octobris MDCVI, anno II.

Dat. die 12 octobris 1606, pontif. an. II.

Subsequitur extensio praedicti indulti recitandi officium de dicto Beato ad omnes presbyteros tam regulares quam seculares in civitate Florentinâ.

**Paulus Episcopus
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Domini nostri Iesu Christi, qui servos suos aeternae gloriae praemio donat in caelis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ex iniuncto nobis pastoralis officii debito, ut eorundem servorum Christi honos et veneratio promoveatur, libenter procuramus, et christifidelium votis, quae peculiarem erga illos cultum respiciunt, libenter annuimus, ut conspicimus salubriter in Domino expedire.

Leo X. Ordini fratrum Servorum beatae Mariae concessit quod in omnibus suis ecclesiis officium de Beato Philippo Benito Florentino celebrare possint in die sui obitus.

§ 1. Sane, nomine dilecti filii Aurelii Raphaelis Ordinis Servorum beatae Mariae procuratoris generalis nobis nuper expositum fuit, quod aliàs felicis recordationis Leo Papa X praedecessor noster fratribus Ordinis praefati indulsit, ut in omnibus dicti Ordinis ecclesiis officium de beato Philippo Benito Florentino, olim dicti Ordinis professore, in die eius obdormitionis in Domino celebrare possent et valerent, prout in dictis Leonis praedecessoris desuper expeditis in simili formâ Brevis litteris plenius continetur.

Cosmus pater magnus dux Hetruriae Pontifici supplicavit pro festi celebratione et extensione dicti indulti ad omnes personas ecclesiasticas civitatis Florentinae.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, bonae memoriae Ferdinandus, dum vixit, desideraverit, ac dilectus filius nobilis vir Cosmus Hetruriae sibi subiectae magni duces, ac dilectae in Christo filiae nobiles mulieres Christerna dicti Ferdinandi vidua relicta, ipsiusque Cosmi mater, ac Maria Magdalena archiducissa Austriae eiusdem Cosmi uxor, necnon venerabilis frater Alexander archiepiscopus Florentinus, plurimum cupiant, indultum huiusmodi ad alias omnes tam regulares quam seculares personas ecclesiasticas civitatis Florentinae, in qua dictus beatus Philippus natus et educatus fuit, extendi, ac diem festum celebrari posse:

Idem ergo Pontifex hic concessit, et festum die xxiii augusti cele-

§ 3. Nos, pium Cosmi magni ducis, et Christernae magnae ducissae viduae, ac Mariae Magdalенаe archiducissae, necnon

Alexandri archiepiscopi praefatorum desiderium plurimum in Domino commendant, supplicationibus eorum nomine nobis humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, omnibus et singulis ecclesiasticis personis, tam secularibus quam regularibus, ut in die obdormitionis in Domino dicti beati Philippi, qui ut asseritur, est xxiii mensis augusti, eius festum celebrare, et officium de dicto beato Philippo sub ritu simplici iuxta formam et rubricas breviarii romani, in civitate Florentina praefatâ tantum, peragere¹ libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, licentiam et facultatem perpetuo concedimus et impertimur.

brari posse indulget.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Deregateque contrariis.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ultimâ iulii MDCXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 31 iulii 1615, pontif. an. xi.

CCCX.

Beatificatio venerabilis Paschalis Baylon ex Discalceatis Ordinis Minorum regularis Observantiae, provinciae sancti Ioannis Baptistae regni Valentiae, cum indulto recitandi officium et celebrandi missam pro fratribus huius Ordinis in eodem regno Valentiae, ac in oppido Villae Regalis eiusdem regni, ubi eius corpus requiescit.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

In Sede Principis apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino Perperam edit. Main. legit peragi (R. T.).

Exordium.

mino constituti, piis fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Instantia facta Pontifici pro huius viri beatificatione.

§ 1. Sane, pro parte dilectorum filiorum ministri generalis, et aliorum superiorum, necnon fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum, nobis nuper expositum fuit, quod bonae memoriae Paschalis Baylon, eiusdem Ordinis, dum vixit, professor, multis et eximiis virtutum gratiarum ac miraculorum donis a Domino illustratus fuit; quapropter non solum universus Ordo praedictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, ac dilecti filii nostri Franciscus S. R. E. cardinalis Lermae nuncupatus, necnon totius regni Valentiae proceres nobis humiliter supplicari fecerunt, ut (donec canonizationis honorem, quem dicto Paschali Baylon, ob eius excellentia merita, aliquando, divinâ adspirante gratiâ, habitum iri sperant, ab Apostolicâ Sede impetrent) idem Paschalis Baylon Beatus vocari, ac de eodem officium et missa, ut infra, recitari possit.

Qui petit annuens ab omnibus Ordine sancti Francisci Discalceatorum fratribus missam et officium celebrari posse permittit.

§ 2. Quare nos, re prius per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositos, quibus id examinandum mandavimus, mature discussâ, de eorundem cardinalium consilio, huiusmodi supplicationibus inclinati; ut ipse bonae memoriae Paschalis Baylon in posterum Beatus nuncupari, atque de eo singulis annis die xvii maii, quo obdormivit in Domino, a fratribus eiusdem Ordinis in regno Valentiae commorantibus, tamquam de confessore non pontifice, iuxta rubricas breviarii et missalis romani, officium recitari et missa celebrari, necnon in ecclesiâ fratrum eiusdem Ordinis oppidi Villae Regalis in eodem regno Valentiae existentis¹, ubi eius corpus re-

¹ Nisi quis malit legere *existenti* (R. T.).

quiescere asseritur, ab omnibus presbyteris, tam secularibus quam regularibus, missa, ut supra, similiter celebrari libere et licite possit et valeat, apostolicâ auctoritate, tenore presentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Cum derogatione contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix octobris MDCXVIII, pontificatus nostri anno XIV.

Dat. die 29 octobris 1618, an. pontif. XIV.

CCCXI.

De magistrorum caeremoniarum, aliorumque officialium S. R. E. cardinalium collegii emolumentis et privilegiis.

Paulus Papa V,
ad futuram rei memoriam.

Fides et diligentia magistrorum caeremoniarum, ac clericorum et officialium sacri venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium collegii, eorumque assidui labores in rebus et negotiis eiusdem sacri collegii procurandis, eorumque praesertim, qui nunc in officio sunt, a nobis merito requirunt, ut eorum iura et privilegia, quibus ex antiquâ et approbatâ consuetudine potiuntur et gaudent, nostro patrocinio benigne tueamur.

Exordium.

§ 1. Sane, cum dilecti filii magistri nostri caerimoniarum, centum, secretarius vero, ac clericus, et computista eiusdem collegii venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, septuagintaquinque ducatos auri de camerâ a singulis cardinalibus in promotionibus eorum ad card-

Reconsent sumnam pecuniarum a S. R. E. cardinalibus soliti solitarum magistrorum caeremoniarum, secretario, clerico et computistae, in creatione et habitu eorundem.

nalatus honorem, quinquaginta videlicet pro quolibet magistrorum caeremoniarum huiusmodi, ac viginti quinque pro quolibet aliorum trium officialium, seu ministrorum praefatorum; in obitu autem ipsorum cardinalium iidem magistri caeremoniarum quinquaginta, secretarius vero ac clericus et computista praefati similiter septuaginta quinque ducatos huiusmodi, videlicet viginti quinque pro quolibet magistrorum caeremoniarum, ac pariter viginti quinque pro quolibet eorumdem trium officialium, seu ministrorum, ab ipsorum cardinalium haeredibus accipere et exigere consueverint, dictique centum in promotione, et quinquaginta in obitu praefatis magistris, ac septuaginta quinque in promotione, e pariter septuaginta¹ ducati similes in obitu eorumdem cardinalium aliis tribus officialibus, seu ministris, ut praefertur, solvi debeant;

Causae huius
Constitutionis.

§ 2. Nihilominus nos, ne ex eo, quod litterae apostolicae pro omnibus huiusmodi officialibus hactenus nullae emanaverint, sive ex eo, quod ad cardinalatus honorem promoti post illorum promotionem Romam nondum venerint, sive ex eo, quod cardinales ipsi extra Romanam curiam decesserint, vel aliis, magistris et officialibus seu ministris praefatis dictas summas, illis, ut praefertur, debitas, solvere recusent, seu longius differant in eorum grave praeiudicium; attendentes praefatos cardinales officio magistrorum, ac trium officialium, seu ministrorum praefatorum egere et uti; dictamque summam a Romanis Pontificibus tamquam mercedem, seu pro mercede illorum ab immemorabili tempore constitutam esse;

Quam praedictam summam a dictis S. R. E. cardinalibus et eius haeredibus respective omnimode solvi debere, statuit.

§ 3. Et propterea indemnitate eorum consulere volentes, motu proprio et ex certa scientia nostra, praefatis caeremoniarum magistris centum, ac secretario et clerico ac computistae septuaginta quin-

¹ Legendum foret septuaginta quinque (R. T.).

que in promotione ad cardinalatus honorem, nec non eisdem magistris quinquaginta, ac secretario, clerico et computistae similiter septuaginta quinque ducatos auri de camera praefatos post obitum singulorum cardinalium huiusmodi, etiamsi ad cardinalatus honorem promoti Romam nondum venerint, et sive in Romanam curiam, vel extra eam, et ubicumque decedere contigerit, in supplementum mercedis ordinariae eorumdem officialium seu ministrorum deberi, illisque coniunctim per pro tempore existentes cardinales praefatos seu eorum agentes et haeredes respective, et aliis, ut praefertur, absque mora solvi, et cuilibet ex eis consignari debere, sine tamen praeiudicio quorumcumque iurium camerae apostolicae, tenore praesentium, perpetuo statuimus et ordinamus.

§ 4. Iniungentes propterea dilectis filiis eiusdem S. R. E. collegii dictorum cardinalium moderno et pro tempore existenti camerario, nec non curiae causarum nostrae apostolicae generali auditori, quatenus infra mensem a die promotionis eorumdem cardinalium computandum, etiamsi iidem cardinales, nondum, ut praefertur, Romam venerint, per dicti collegii depositarium, vel aliis, prout melius expedire videbitur, centum magistris caeremoniarum, ac septuaginta quinque secretario, clerico et computistae, in obitu autem, seu post obitum praefatorum cardinalium, sive in dicta curia, sive extra eam et ubicumque decedere contigerit, quinquaginta eisdem magistris, ac pariter septuaginta quinque ducatos praefatos secretario, clerico et computistae praefatis ab haeredibus eorumdem cardinalium, quibusvis appellationibus, subterfugiis et cavillationibus remotis, ut praefertur, persolvi curent, et etiam cum effectu faciant, ac summarium et expeditum ius illis administrent, omnibusque remediis opportunis sibi benevisis, etiam cum invocatione

Executores
deputat.

auxilii brachii secularis, cogant et compellant.

Contraria re-
moveret.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, statutisque et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, praefatis cardinalibus, et quibusvis aliis, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis clausulis et decretis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis et expressa mentio habenda foret, eorumque tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III ianuarii MDCXIX, pontificatus nostri anno XIV.

Dat. die 3 ianuarii 1619, pontif. an. XIV.

Additur constitutio Pii Papae IV de emolumentis persolvendis in creatione et obitu cardinalium magistris caeremoniarum.

Pius Papa IV,
ad perpetuam rei memoriam.

Causae huius
constitutionis.

Licet, sicut nobis constat, et dum in minoribus essemus, saepe vidimus, et ipsimet experti sumus, dilecti filii magistri nostri caeremoniarum a singulis S. R. E. cardinalibus in promotionibus eorum ad cardinalatus honorem centum, et in obitu, seu post obitum ipsorum cardinalium, ab haeredibus eorum quinquaginta ducatos auri de camera habere et consequi consueverint, dictique centum in promotione, et quinquaginta ducati in obitu huiusmodi praefatis magistris solvi debeant: nihilominus nonnulli ex dictis cardinalibus, seu eorum agentes et successores, nescitur quo praetextu, dictam summam per eos, ut praefertur, debitam, eisdem magistris solvere recusant, in eorum grave praeiudicium.

§ 1. Nos igitur, attendentes praefatos cardinales officio dictorum magistrorum egere et uti, dictamque summam a Romanis Pontificibus tamquam mercedem, seu pro mercede eorumdem magistrorum, ab immemorabili tempore citra, constitutam fuisse et esse, et propterea indemnitate eorum opportune consulere volentes, motu proprio et ex certa nostra scientia, centum in promotione ad cardinalatus honorem, et quinquaginta ducatos auri de camera praedictos in obitu seu post obitum singulorum cardinalium huiusmodi, sive in Romanam curiam, sive extra eam, et ubicumque decesserint, vel decedere contigerit, praefatis magistris deberi, ac sibi per modernos, qui illos solvere recusant, et pro tempore existentes S. R. E. cardinales, seu eorum agentes et haeredes respective solvi, et eis consignari debere, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo statuimus, volumus et ordinamus.

Statuit centum in promotione ad cardinalatus et quinquaginta ducatos auri de camera in obitu singulorum cardinalium caeremoniarum magistris omnino solvi debere.

§ 2. Mandantes propterea dilectis filiis Guidoni Ascanio Sanctae Mariae in Via Lata, diacono cardinali de Sancta Flora nuncupato, nostro et eiusdem Romanae Ecclesiae collegii dictorum cardinalium moderno¹ et pro tempore existentibus camerariis, quatenus eisdem magistris caeremoniarum de dictis ducatis, sic debitis et solvi recusatis, per cardinales, seu eorum agentes et haeredes praefatos respective, plenarie et integre responderi faciant.

Executores
huius constitu-
tionis.

§ 3. Et nihilominus de cetero, pro potiori cautela, infra mensem a die promotionis eorumdem cardinalium computandum, per dicti collegii depositarium, vel aliis, prout melius expedire videbitur, centum, quinquaginta vero ducatos huiusmodi in obitu seu post obitum praefatorum cardinalium, sive in dicta curia, sive extra

Mandat solvi omnimode dictis magistris infra mensem.

¹ Tum edit. Main. tum Cherub. leg. modernis (R. T.).

eam, et ubicumque decesserint, vel de-
dere contigerit, ut praefertur, ab haere-
dibus eorundem cardinalium, quibusvis,
appellationibus, subterfugiis et cavillatio-
nibus remotis, ipsis magistris caeremonia-
rum persolvi curent, et etiam cum effectu
faciant, et ad id illos omnibus remediis
opportunit sibi benevisis, etiam cum in-
vocatione auxilii brachii secularis, co-
gant et compellant.

Derogatio con-
trariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus aposto-
licis, statutisque et consuetudinibus, etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ roboratis¹, statutis,
privilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis, praefatis cardinalibus et quibusvis
aliis, sub quibuscumque verborum formis
et tenoribus, ac cum quibusvis clausulis
et decretis, in contrarium quomodolibet
concessis. Quibus omnibus, etiam si de
illis eorumque totis tenoribus specialis
et expressa mentio habenda foret, eorum
tenores praesentibus pro sufficienter ex-
pressis habentes, illis aliâs in suo robore
permansuris, hac vice dumtaxat speciali-
ter et expresse derogamus, ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Datum Romae, apud sanctum Petrum,
sub annulo Piscatoris, die x maii MDLXIII,
pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 10 maii 1563, pontif. an. IV.

CCCXII.

*Iubilaei indictio ad divinam opem in
praesentibus Ecclesiae necessitatibus
implorandam.*

Paulus Episcopus,
servus servorum Dei,

Universis christifidelibus praesentes litteras
inspecturis, salutem et apostolicam bene-
dictionem.

Exordium.

Dominus ac Deus noster excelsus, qui
in omnibus operibus suis iustus est et
¹ Vocem statutis deleamus (R. T.).

misericors, iusto licet iudicio visitet in
virgâ iniquitates nostras, et in verberibus
peccata nostra, misericordiam tamen suam
non amovet a nobis: temporalia enim
immittens flagella, immensâ benignitate
et charitate suâ revocat nos ab iniquita-
tibus nostris, ut ad poenitentiam addu-
camur.

§ 1. Id vero nos cogitantes, sicut pro
nostrâ pastoralis curâ maximo cordis do-
lore afficimur cernentes tantis ac tam
gravibus procellis interdum, ac praecipue
hoc tempore in inlytâ Germania et vi-
cinis provinciis, agitari Ecclesiam Dei, ita
etiam speramus in Domino, quod si eum,
pressuris nos in vias suas revocantem, au-
dierimus, dignos fructus agentes poeni-
tentiae, de tribulationum procellis populum
suum educet et tranquillitatem Ecclesiae
suae restituat. Hoc vero, ut impetrare va-
leamus, in corde contrito et humiliato
orationibus ad Deum adeamus; scriptum
est enim: *Orabitur me, et ego exaudiam
vos, quaeretur me, et invenietur, cum
quaesieritis in toto corde vestro*; nec de-
sint orationes, ieiunia, eleemosinae, et aliâ
pia opera, memores Danielis, cuius verba,
ex quo die apposuit cor suum, ut se af-
fligeret in conspectu Dei, exaudita fue-
runt: nam quod attinet ad eleemosynas,
eas peccata purgare, ac facere ut inve-
niatur misericordia, satis etiam divinis
eloquiis admonemur. Quocirca, ut, quan-
tum cum Domino possumus, fideles ad
ad haec alacrius peragenda invitemus,
pro nostro pastoralis officii munere, ex
solemni Ecclesiae catholicae more, eius-
dem Ecclesiae thesauros, quorum, licet
nullis nostris meritis, a Domino dispen-
satores constituti sumus, proferre et lar-
gissime erogare decrevimus.

§ 2. Itaque, ex parte omnipotentis Dei
Patris et Filii et Spiritus sancti, omnes
et singulos utriusque sexus christifideles
tam in Almâ Urbe nostrâ, quam alibi ubi-

Causa indi-
ctionis huius
iubilaei.

que locorum constitutos, apostolicâ aucto-
ritate paterne, enixeque requirimus, mo-
nemus et in Domino adhortamur ad infra-
scripta devote peragendum et adimplen-
dum, ac ad Deum Patrem misericordiarum
orandum, ut per viscera misericordiae
suae fidem catholicam protegere, ab ho-
stium conatibus et insidiis defendere, hae-
resim extirpare, principibus christianis
pacem et veram concordiam donare, ac
praecipue praesentibus Ecclesiae necessi-
tatibus subvenire dignetur.

Iubilaeum
praedictum con-
cedit illis, qui in-
terfuerint pro-
cessionibus hic
enumeratis, ac
fecerint alia, ut
hic.

§ 3. Quamobrem, de omnipotentis Dei
misericordiâ, ac beatorum Petri et Pauli
apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ
ligandi atque solvendi potestate, quam no-
bis Dominus, meritis minime suffraganti-
bus, contulit, universis et singulis christifi-
delibus in almâ Urbe praedictâ degentibus,
qui solemnibus processionibus, quas ab
ecclesiâ sanctae Mariae Angelorum nun-
cupatâ ad basilicam sanctae Mariae Mai-
oris, et ab ecclesiâ sanctae Mariae super
Minervam ad ecclesiam sanctae Mariae de
Animâ pariter nuncupatam, feria quartâ
et sextâ nos sequenti hebdomadâ, unâ cum
venerabilibus fratribus nostris S. R. E.
cardinalibus, christianorumque regum et
principum apud nos et Apostolicam Sedem
oratoribus, omnibusque praelatis et
proceribus, universoque clero et populo
agemus, interfuerint, aut qui praedictâ
vel illam sequenti hebdomadâ eandem
ecclesias vel duas illarum saltem semel
visitaverint, ibique devote, ut supra, Deum
oraverint, ac feria quartâ et sextâ ac sab-
bato eiusdem vel sequentis hebdomadae
ieiunaverint, et peccata sua confessi fue-
rint, atque in primo die dominico, vel se-
cundo, seu saltem alio dictarum hebdo-
madarum die, sanctissimum Eucharistiae
sacramentum reverenter susceperint, et
eleemosynas ad libitum, prout charitas
singulis suggesserit, fecerint:

Absentibus for-

§ 4. Ceteris vero omnibus et singulis

fidelibus extra Urbem existentibus, in qui-
busvis civitatibus, terris et locis, qui pro-
cessionibus ab Ordinariis locorum, vel eorum
vicariis, seu officialibus, vel de eorum
mandato, et, ipsis deficientibus, per eos,
qui ibi curam animarum exercent, primâ
vel secundâ hebdomadâ, postquam ad eo-
rum notitiam hae nostrae litterae deve-
nerint, indicendae et agenda, interfuerint,
vel ecclesiam seu ecclesias per eosdem
designandas saltem semel visitaverint, ibi-
que, ut supra, Deum oraverint, ac feriâ
quartâ, sextâ et sabbato alterius ex duabus
hebdomadis ab eisdem deputandis ieiuna-
verint, pariterque peccata sua confessi,
ac sanctissimâ communionem refecti fue-
rint, et eleemosynas similiter pro arbitrio
suo fecerint, plenissimam omnium pecca-
torum suorum indulgentiam et remissionem,
sicut in anno iubilaei visitantibus
certas ecclesias intra et extra Urbem con-
cedi consuevit, tenore praesentium con-
cedimus et elargimur.

§ 5. Navigantes vero, aut iter agentes,
ut cum primum ad sua sese domicilia re-
ceperint, suprascriptis omnibus peractis,
ut supra eandem indulgentiam consequi
possint et valeant;

§ 6. Regularibus autem personis utrius-
que sexus, in claustris perpetuo degen-
tibus, necnon aliis quibuscumque, tam
laicis, quam religiosi¹, secularibus seu
regularibus, in carcere aut in captivitate
existentibus, vel aliquâ corporis infirmi-
tate seu alio quocumque impedimento de-
tentis, qui supra expressa vel eorum
aliqua praestare nequiverint, ut confes-
sarius, quem, ut infra elegerint, praedicta
omnia et singula, vel eorum aliqua, in
alia pietatis opera commutare, vel in aliud
proximum tempus prorogare possit, ea-
que iniungere, quae ipsi poenitentes effi-
cere poterunt, pariter concedimus et in-
dulgemus.

Item itinera-
ntibus.

Item claustra-
libus et infirmis
vel captivis.

¹ Nescio an non legendum ecclesiasticis (R. T.).